AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 50-tas | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 15-tą GRUODŽIO (DEC.) 1934 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XVIII

Vokiečiai Po Saaro Plebiscitu Griebs Klaipėdą

IŠ LIETUVOS

Lietuvos Pramonė Vis Tik Auga

Prieš didįjį karą Lietuvoje beveik jokios pramonės nebuvo. Tada dabartinės Lietuvos gyventojus pramonės gaminiais aprupindavo Rusijos fabrikai.

Susikurus nepriklausomai Lietuvai, atsirado gyvas reikalas steigti savo lietuvišką pramonę. Visame krašte pradėjo dygti fabrikai ir kitokios pramonės įmonės.

Pats svarbiausias lietuviškos pramonės kurimosi laikas jau praėjo. Dabar steigiasi daugiausiai tik smulkios įmonės, o ankščiau įsisteigusios — stiprėja ir plečiasi į didesnes. Nežiurint, kad ekonominė krizė spaudžia, Lietuvos pramonė, lyg prie jos prisitaikydama, atsargiai auga, atsiranda naujų šakų, įmonės iš mažesnių pareina į didesnes ir t.t. Palyginti per trumpą laiką Lietuvos pramonė spėjo įsikurti visose svarbesnėse šakose ir jau tiek sustiprėjo, kad nei siaučianti ukio krizė jos nepakerta. Per 1933 metus Lietuvoje įsisteigė 39 įmonės, kuriose dirba 1237 darbininkai. Tais pačiais metais visoje Lietuvoje buvo 1048 pramonės įmonės su 19.186 darbininkais. Daugiausiai steigiasi metalų, mašinų chemijos, odų, tekstilės (audinių), popiero, elektros stočių, maisto ir higienos verslo įmonės. — **Tsb.**

Rumšiškis – Istorinė Vieta

ČIA ŽYGIAVO NAPOLEONAS, MOKĖSI BARANAUSKAS, JOGAILA SU JADVYGA SKENDO

Nuo Kauno apie 24 kilometrus į šiaurės rytus ant Nemuno kranto, yra šiaudiniais stogais dengtas Rumšiškių miestelis. Per miestelį eina didelis vieškelis. Jis ušsisuka rytų pusėn ir eina Vilniaus link. Tai istorinis vieškelis, kuriuo 1912 metais žygiavo Napoleono armija. Iš Suvalkijos pusės pro Rumšiškių miestelį kėlėsi prancuzų gvardija, vokiečių pėstininkai, lenkų raiteliai ir busiančios lietuvių korpuso branduolys. Apie 100.000 vyrų, tvirtų kaip ąžuolų, ėjo mušti rusus. Dar ligi šiai dienai palikę netoli Rumšiškių miestelio prancuzų apkasai liudija apie Napoleono armijos pėdsakus.

Netoli Rumšiškių miestelio stovi medinė mokykla, kurioje mokėsi garsusis lietuvių tautos dainius, Anykščių šilelio autorius vyskupas Antanas Baranauskas. Busiantis vyskupas ir didysis poetas čia praleido dalį savo jaunystės, mokydamasis valsčių raštininkų kursuose. Čia prie viliojančių Nemuno krantų, jo jautrioje sieloje kaupėsi kuryba. Dabar ši istorinė Rumšiškių mokykla paversta paprastu malkų sandeliu. Jos vietoje 1932 metais išaugo nauja, moderniška miestelio pradžios mokykla.

Per Rumšiškių miestelį teka du nedideli upeliai: Praviena ir Nadieja. Apie Nadieją yra užsilikusių daug įdomių padavimų, dažnai tampriai surištų su pačio miestelio praeitimi.

Vienas padavimas sako, kad kai Jogaila buvo išrinktas Lietuvos-Lenkijos karalium ir vedęs jaunutę Lenkijos karalaitę Jadvygą tai 1406-1407 met. karalius parsivežęs karalienę į savo tėviškę. Jauna karališkoji pora apvažinėjusi Žemaitiją, Prusus ir Aukštaitiją ir grįždami iš savo kelionės sustojo mažame Rumšiškių kaime. Čia jie rengėsi keltis per Nemuną į Suvalkijos pusę. Tai buvo pavasaris. Praviena ir kitas upelis šniokšdami nešė ledus į Nemuną. Jogaila nenorėjęs ilgai laukti, nes Krokuvoj turėjo svarbių valstybinių reikalų, tad vežikui įsakė važiuoti. Kai tik arkliai įbrido vandenin, tai jie staiga pasinėrė, o karietą, kurioje sėdėjo Lenkijos Karališkoji pora, vandens srovė apvertė. Jogaila budamas stiprus vyras, įkibo į karklus ir išlipo į krantą. Jaunutę karalienę Jadvygą vandens srovė nunešė tolyn. Jos riksmą užgirdo jauna lietuvaitė kuri atbėgusi į nelaimės vietą išgelbėjo skęstančią Jadvygą.

Išsigelbėjusi iš tokios didžiulės nelaimės karališkoji pora apsinakvojo mažame Rumšiškių kaimely. Jadvyga visą naktį nemiegojusi, meldusis ir Dievui dėkojusi už išgelbėjimą. Rytą švitus Jogaila ir Jadvyga atvyko apžiurėti nelaimės vietos. Karalius išgelbėtoją mergaitę gerokai apdovanojo, o upelį, kuriame karališkoji pora skendo, Jadvygos pageidavimu pavadino lenkiškai Nadieja (Viltis). Toje vietoje, kur įvyko nelaimė ir kur karalius išsigelbėjo, buvo nutarta pastatyti bažnyčią. Karališkoji pora Rumšiškėse gyveno 3 dienas kol Nemuno ledai visiškai išėjo. Tik trečią dieną Jogaila ir Jadvyga laimingai persikėlė per Nemuną ir išvyko Krokuvon. — **Tsb.**

Amerikos Lietuvio Skaitytojų Žiniai

Šis Amerikos Lietuvio numeris yra 50-tas, 1934 metų, arba sutrumpintas — 50 — '34. **Pažvelgk ant pirmo puslapio tuojau po antgalviu "Amerikos Lietuvis", ir palygink jį su savo numeriu, kuris yra įspausdintas greta su jusų adresu, ant kurio gaunat Amerikos Lietuvį. Jei jusų numeris yra tokis pat** (50 — 34) arba mažesnis, **tai reiškia kad jau turi atsinaujint savo prenumeratą. Jei musų skaitytojai nevilkintų savo prenumeratos pasinaujinimo, tai daug prisidėtų prie ekonomijos savo spaudos palaikme šiame depresijos mete. Todel nuoširdžiai Tamstą prašom savo prenumeratą pasinaujint**

Šiandien!

JAPONIJA PULS SOVIETUS JEI GAUS PASPIRTĮ IŠ VAKARŲ

Ženeva, Šveicarijoje, gr. 12. — Čia ką tik Tautų Lygai užbaigus savo sesijas įvairiais valstybių reikalais, o ypatingai sutaikyme Jugloslavijos su Hungarija, vėl iš naujo ruošiasi prie naujų painiavų, nė kiek nemenkesnių už Jugoslavijos su Hungarija įvykius, tai yra, Saaros Plebiscitas, Austrija ir Lietuvos uostas Klaipėda. Tai vis vokiečių ruošimąsis tąs teritorijas pagrobt. Bet pakol kas dar jiems ims metas laiko iki tikrai bus pasiruošę karui.

Kalbant apie Vokietijos karo padėtį, pakol kas nieko aiškaus pasakyt negalima, kadangi jų santykiai su lenkais nelabai aiškųs, jie nežino, kur Lenkija pasuktų jiems pradėjus karą kad ir su Rusija; veikiausiai, kad lenkai jiems nepavelytų gabent kariuomenę per karidorių į karo frontą. Tačiau Pabaltijo valstybėlės — Lietuva, Latvija ir Estija labai susirupinę vokiečių planais ir todel jungiasi į daiktą, kad bendrai kovot užpuoliką.

Po Vokietijos, karingume stovi Japonija. Ji iki šioliai daug ką bandė padaryt. Ji jau buvo pradėju nebepasiganėdint Mandžiurija, norėjo ir dalį Sibiro pasigrobt, tačiau nesusitaikymas laivyno klausime su anglais ir amerikonais, japonų prestyžas pradėjo mažėt. O tuo pačiu laiku Sovietai Tolimuose Rytuose militariškai įsistiprino, ir todel reikia tikėtis, kad Japonija be pagelbos iš vakarų pusės prieš Rusiją nė nebandys kibt.

Gandai eina, buk Sir John Simon, Britų Užsienio Sekretorius esąs pateikęs trijų paiegų politinį planą, sudarymui bendros tarpe Japonijos, Anglijos ir Suvienytų Valstijų sutarties.

Vokiečiai Nuo Saro Eisią Prie Klaipėdos

Dabartiniu laiku visa Vokietijos hitlerininkų veikla yra nukreipta į Saro kraštą. Šiame krašte dirba šimtai apmokamų nacių agentų. Vokietijos radio stotys varo nuolat agitaciją. Naciai Saro krašto propogandai leidžia milijonus markių.

Ateinančių metų pradžioje Saro krašte bus visuotinis gyventojų atsiklausimas, nuo kurio pareis to krašto likimas. Rimti politikai sako, kad jeigu vokiečiams grįžtų Saro kraštas, tai jie savo propagandą ir agentus nukreiptų į Klaipėdos kraštą, kur šiuo tarpu hitlerininkų veikimas suardytas. Lietuva pati viena yra per silpna atsispirti prieš Vokietiją. Jai reikia ieškoti ištikimų draugų. Lenkija, artimiausias kaimynas, dabar važiuoja vokišku vandeniu. Be to, Lietuvai suartėti su Lenkija trukdo Vilniaus ginčai.

Svarstant Rytų Lokarno paktą, Vokietija ir Lenkija pučia į vieną dudą. Pabaltijo valstybių Sąjunga, nors ir yra karštai sveikinama, tačiau dar vis galutinai nepašalina to pavojaus, kuris gręsia Lietuvai iš Vokietijos pusės. Lietuvos, Latvijos ir Estijos Vokietija ypatingai nebijotų norėdama atplėšti Klaipėdos kraštą. Kitų kraštų politikos veikėjai sako, kad Lietuvos ieškojimas paramos Prancuzijos ir Sovietų Rusijos bloke yra kaip tik teisingas kelias.

Jau ankščiau vokiški naciai Klaipėdos krašte buvo susukę Lietuvai pavojingus hitlerizmo lizdus, tačiau dalinai jie buvo likviduoti, bet tik dalinai. Nes dar ir dabar tiek pradžios, tiek aukštesnės mokyklos yra vokiškoje įtakoje. Dar ir dabar dauguma Klaipėdos krašto mokytojų gauna papildomą atlyginimą iš Berlyno.

Dabar Lietuva ypatingai ruošiasi sutikti nacių puolimą į Klaipėdą po Saro krašto balsavimo. Saro krašto likimas gali turėti labai daug įtakos ir Klaipėdos kraštui. — **Tsb.**

Lietuva Pagerbė Latvijos Tautinę Šventę

Kaune buvo labai iškilmingai paminėta Latvijos nepriklausomybės 16 metų atgavimo šventė. Buvo suruoštas latvių dainų koncertas, kuriame dainavo Latvijos valstybinės operos solistai. Vakare buvo suruoštas iškilmingas aktas, kuriame dalyvavo Lietuvos ministeris pirmininkas Juozas Tubelis, užsienių reikalų ministeris St. Lozoraitis, specialiai į šventę atvykęs Latvijos finansų ministeris Ekkis ir daug kitų žymių žmonių. Šventės proga, svarbias kalbas pasakė Latvijos ministeris Ekkis ir ministeris Lozoraitis. Per Lietuvos radio buvo padaryti pranešimai apie Lietuvos-Latvijos santykius ir Latvijos kovas del laisvės. Pirmą kartą Kaune per Latvijos tautinę šventę buvo visi namai pasipuošę tautinėmis vėliavomis. — **Tsb.**

Sovietai Nužudė Dar Devynis Kalinius

Maskva. — Septynias-dešimts keturi vyrai ir 1 moteris prarado gyvybes iki trečiadienio, po nužudymo Sergei Kirovo, sovietų vado Leningrade. Valdžia dabar veda aštrią kovą prieš valstybės priešus. Devyni iš dvylika vyrų apkaltinti Minske už pasipriešinimą valdžiai ir ir nurodyti kaipo atvykę į Rusiją iš Lenkijos su revolveriais ir bombomis buvo nužudyti dabar. Šešiasdešimts šeši buvo ankščiau nužudyti. Leonid Mikolieff, kurs nužudė Kirovą, paliktas po sargyba Leningrade. Jisai bus nubaustas mirtimi vėliau. Mikolieffas yra komunistas, kurs dirbo po Kirovo vadovyste. Jisai persišovė, po užmušimo Kirovo, bet jo padėtis gerėja.

Baisi Žmogžudystė Anykščiuose

Lapkričio 20 d. vakare ties Anykščiais, šeiminiškių kaime įvyko žmogžudystė, kokių Lietuvoje yra labai retai. Antanas Jocys nužudė savo brolį, brolio žmoną, motiną ir dar vieną asmenį. Ir įvykdęs šį biauriausį darbą, padegė brolio namus, kuriuose buvo nužudytųjų kunai ir viena maža užmuštojo brolio dukrelė. Po to žmogžudys pasislėpė gretimo kaimo ukininko kluone. Po ilgo ieškojimo piktadaris buvo surastas besirengiant dar daugiau žmonių nužudyti. Suimant jis sužeidė vieną šaulį. Dabar aiškinama, kodel jis padarė šią baisią žmogžudystę. Manoma, kad Antanas Jocys staiga pamišo. — **Tsb.**

PRANEŠIMAS

"Amerikos Lietuvio" spaustuvėje yra įvairių rušių kalendorių, importuotų iš Vokietijos ir Kinijos, taipgi spausdintų šioje šalyje. Kalendorių yra įvairių, nuo didžiausio iki mažiausio, lietuviškų, istoriškų, patriotiškų, gražių gamtos reginių, net ir termometrais.

Jau liko tiktai apie du mėnesiai iki šių metų pabaigos. Taigi biznieriai iš Worcesterio ir toliau ligai nelaukite, bet tuojaus atėję į spaustuvę ar per paštą reikalaukite pamatyti kalendorių pavyzdžius. Taipgi turime vieną agentą, kurs dabar keliauja rinkdamas kalendorių užsakymus ir "A. L." laikraščio prenumeratas. Užtikrinam, kad dabar rasite gražiausius kalendorius, o vėliau gali nelikt. **"Amerikos Lietuvio" Spaustuvė,** 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Mirė Kap. S. Dariaus Motina

Chicago, Ill. gruodžio 10 d. trečią valandą po pietų persiskyre su šiuo pasauliu Augustina Degutienė-Darienė, kap. Stepono Dariaus motina.

Jos mirtis ne tik Chicagos lietuviams suteikia liudną reiškinį, bet ir visos Amerikos ir Lietuvos lietuviams.

Ji gyveno pas sunų ir dukteris Bridgeporto kolonijoj, kunas pašarvotas Marquette Park, lietuvių didžiausioj kolonijoj.

Ne taip seniai ji (kap. Dariaus motina) liudėjo su viso pasaulio lietuviais, kada jos garbingas sunus žuvo atlikęs didelį žygį per Atlantos vandenyną.

Velionė ne taip seniai rengėsi ateinantį pavasarį aplankyti savo žuvusį sunų su jo asmeniniu draugu Girėnu. Bet štai mirtis jai užkirto tą kelią.

Šiandien mums Amerikos lietuvams palieka tik palinkėti, kad butų lengva jei ši žemelė. Kartu išreikšti užuojautą jos dukterims, sunams ir giminėms.

Bronius F. Simons-Simokaitis

P.S. — Iš giminių teko patirti, kad ji mirė širdies liga, sulaukus apie 65 metus amžiaus. Taipgi yra rimto pamato manyti, kad Dariaus motina bus palaidota Lietuvoj sulig vėliones pageidavimo.

Parduota Negerų Lioterijos Bilietų Už $2,500,000

New York, N. Y. — Policija suėmė tris vyrus ir $600,000 vertės neteisingų lioterijos bilietų. Policija suskaitė, kad žmonės išpirko tų tikietų už $2,500,000. Pirkėjai atsirado netikėtame padėjime, savininkai gražių šmotų popieros, kurie nieko neverti.

Policija suėmė tris kaltininkus, spausdinimo mašinas, klišes ir kitus įtaisymus tikietų spausdinimui, ofise dvyliktame aukšte, 19 W. 21-mo gatvės. Trys kaltininkai, Abner Fine, 50 metų, G. Shayne, 24 metų ir C. Fee, 50 metų buvo sulaikyti po $1,000 kaucija iki išnagrinėjimo, kurs įvyks gruodžio 19 dieną. Jie įtariami už vedimą ir spausdinimą lioterijos bilietų, kas yra priešinga įstatymams.

Tikietai yra atspausdinti su žodžiais: "The $100,000 Sweepstakes of the Quebec Hospital Fund under the auspices of the Catholic Big Sisters of Quebec". Abejos organizacijos gyvuoja, bet nežino apie šią lioteriją. Laimėjimų traukimas turėjo įvykt ateinantį kovo mėnesį.

Policija per du mėnesiu ieškojo šaltinį tų tikietų, kurie paisrduoda po $1. ir buvo išplatinti visoje šalyje. Tikietus išplatino 3,600 vyrai įvairiuose centruose ir pasiųsti ekspreso ar specialio pasiuntinio. Kad išvengus siuntimą per paštą, lioterijos tikietai buvo pasiųsti oro ekspresu.

Lira Paremta Auksu

Milan. — Italijos lira yra ir bus paremt auksu. Žmonės, kurie platina gandus bus baudžiami. Tai premiero Mussolinio pranešimas. Buvo gandai jog valdininkų algos bus dar 6 nuošimčiais numažintos, bet tai yra netiesa.

Anglys 182 Mylios Nuo Ašigalio

Mažoji Amerika, Antarktika. — Antrosios Byrd Ekspedicijos geologiška partija surado naujas anglių dirvas ir pieskinių akmenų kur auga augalai, 182 mylias nuo Pietinio Ašigalio, viršuje Thorne ledyno, Queen Maude kalnuose. Ekspedicija surado daug naujų kalnų ir ledynų, bet veik nepaliaujamai siaučianti smarkus vėjai trukdo veikimą.

Griffith Taylor, gerai žinomas autoritetas Antarktiko reikale, spekuliavo apie galimybę, kad Antarktikoje gali buti didžiausi anglių rezervai pasaulyje, neskaitant Jungtines Valstijas.

Bombos Sprogo Keturiuose Teatruose Naujoje Anglijoje

Boston. — Policija saugojo kiekvieną teatrą Bostone ir daug kitų visoje Naujoje Anglijoje. Policija su visomis savo iegomis ieškojo teroristų, kurie anksti dienos laike sprogdino bombas keturiuose judamųjų paveikslų teatruose. Visi sprogimai įvyko valandos laike. Pirmiausia bomba išardė teatrą Pawtucket, R. I., paskui du teatru Bostone ir Lynne. Kaltė yra: konkurencija tarpe dviejų unijų.

FRANCIJA NEMOKĖS SKOLOS AMERIKAI

Paryžius, gr. 10. — Francijos kabinetas nutarė ir gruodžio 15 d. nemokėt savo skolos Amerikai. Tai bus penktas Francijos atsisakymas mokėti skolą.

ATVIRUTES

Naujos Lietuviškos Atvirutės su Pasveikinimais Kalėdoms ir Naujiems Metams. Su Eilutėmis Pritaikintomis Šventėms po 5c, 10c. 15c ir 25c. Siunčiam Užsakymus nemažiau $1.00 vertės. Kreipkitės "Amerikos Lietuvis", 14 Vernon St., Worcester, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Hartford, Conn.

SLA. Valdybos rinkimai, VVS Vajus, Vyčių Klubo Lošėjai, Sceniški Vaidinimai.

Gruodžio 9 d. YMCA salėj įvyko SLA. 124 kp. narių susirinkimas, išrinkta nauja valdyba 1935 metams: Pirm. G. Levišauskas, Vice-Pirm. A. Slifka, užrašų sekr. Sabeika, finansų sekr. J. Smitkus, iždin. A. Šolis, iždo glob. p. Misiunienė ir J. Januškevičius, Sr., organizat. p-lė Sabeikiutė, korespond. p. Kaziunas.

NEMALONUS ĮVYKIS IR ĮSTATYMŲ NEIGIMAS

Kaip laike pastarų dvejų metų taip ir šį metą įvyko nemalonumų ir sauvaliavimų laike valdybos rinkimų. Blogą įspudį darė netvarkinga nuotaika ir įstatymų neigimas. Ar sužiniai, ar gal tik per ignorantiškumą kuopos viršininkų kilo ginčai ir nemalonumas.

SLA. Konstitucijos įstatymai rodo, kad renkami viršininkai turi but pagal Konst. įstatymus kvalifikuoti; geram stovy metą laiko kuopoj išbuvę. Pirmininkas turi pranešt nariams, kad tokie nariai negali but renkami.

Pirmininką renkant, kandidatai, Dr. M. Mindaugis, Misiunienė ir Levišauskas buvo nominuota aklamacijos budu (vieton slaptų) jųjų stovis nebuvo patikrintas, Pirm. Levišauskas nepranešė kokią sumą kaucijos reikalinga kaip Konst. įstatai reikalauja. Kilo ginčai del rinkimų proceduros, vieni reikalavo slaptai, kiti viešai nominuoti, kilo lermas. Kiti įspėjo Pirm. Levišauską pildyti įstatymus.

Vargais negalais aklamacijos budu nominuota ir slaptu budu nubalsuota Pirmininko rinkimas. Daugiau balsų gavo Dr. M. Mikolainis, Levišauskas ir Misiunienė, abu gavo mažiau negu Dr. Mikolainis.

NEUŽSIGANĖDINIMAS

Tuli Levišausko kolegos buvo neužganėdinti. Labanauskas pareiškia, kad bus protestai ir skundai sekamame susirinkime, nes Dr. Mikolainis nėra išbuvęs metą laiko mųs kuopoje kaip to Konst. įstatai reikalauja. Finansų sekr. J. Sekys aiškina, kad Dr. Mikolainis negalės but Pirmininku ir skaito Konstitucijos įstatus.

Vėl ginčai. Nariai kritikuoja J. Sekį ir Levišauską už nepranešimą Dr. Mikolainio stovio pirm rinkimų. Nemalonus įvykis, bet politikieriams tas nesvarbu, jie suprato, kad atmetus Dr. Mikolainį, bus išrinktas senasis Pirm. G. Levišauskas, jųjų kolega.

DR. MIKOLAINIS REZIGNUOJA

Suprasdamas Konst. įstatų parėdymą, Dr. Mikolainis atsisako but Pirmininku, nors jau ir buvo išrinktas. Pastatomas jo vieton kitas kandidatas A. Slifka, vėl renkamas išnaujo Pirmininkas. Dabar gauna dauguma balsu Levišauskas. Nudžiugo jo "leitenantai", sušuko, klausdami: "Levišauskai, ar pirksi bačkutę alaus?!" Levišauskas šypsojosi, tarsi, kad sutikdamas nupirkt alučio. Juokais ir ginčais užsibaigė Pirmininko rinkimas. Vice-Pirmininko rinkimų nebuvo, du kandidatai į Pirm. urėdą gavę mažiau balsų — sakė Levišauskas — bus Vice-Pirmininku, Misiunienė suprasdama, kad taip negali but, atsisakė, tatai p. Slifka gavęs tik du balsus ant Pirm. urėdo, tapo paskirtas Vice-Pirmininku. Visi juokiasi iš rinkimų.

Su sekretoriais buvo panaši "komedija". Sekys nujausdamas, kad jau nebus išrinktas, atsisakė kandidatuoti į finansų sekr. urėdą, jo vieton išrinktas viešai nominuotas J. Smitkus, jis buvo vienintėlis kandidatas. Užrašų sekr. išrinktas p. Sabeika, iždin. A. Solis, Misiunienė ir Januškevičius, gavę mažiau balsų, tapo paskirtais iždo globėjais. Visi kandidatai viešai nominuoti, slaptai renkami, bet jųjų narystės stovis laike vieno meto periodo nepatikrintas. Žodžiu, komišku netvarkiu budu išrinkta valdyba, apie rinkimų legališkumą buvo ir dar bus ginčų ir protestų. Kyla klausimas, ar SLA. Prezidentas užtvirtins rinkimus.

LAIŠKAI IŠ PILDOMOSIOS TARYBOS

Gauta svarbus laiškas Pild. Tarybos Sekretoriaus. Toki laiškai pagal Konstitucijos įstatus, turi but skaitomi susirinkime, bet fin. sekr. J. Sekys sako: "Aš žodžiu pasakysiu, nes laiškas ilgas, uzims daug laiko jį skaityti. Bet pareikalavus vienam nariui, kad but skaitomas, nes to reikalauja įstatai; antra, laiškas labai svarbus. Sekys nenoromis perskaitė. Tokių, bobiškos tvarkos, susirinkimų nestinga musų kuopoje ir tik del to, kad viršininkai nenuvokia tvarkos, arba, sauvališkai sužiniai elgiasi, del tokios padėties buna ginčai ir nemalonumai, kurie gimdo neapykantą ir demoralizaciją. Tai labai peiktinas dalykas.

VVS. SKYRIAUS VAJUS

Vietinis Vilniui Vaduoti skyrius pradėjo vajų platinimui Vilniaus pasų ir ženklelių. Pirm. p-lė E. Povilaitytė, sekr. p-lė J. Penkauskaitė ir buvęs Pirm. p. S. Šrupša lankosi liet. draugijų susirinkimuose ir platina pasus ir ženklelius, jiems darbas gerai sekasi.

VYČIŲ KLUBO VEIKLA

Lietuvos Vyčių Klubo basket bolės jauktas pradėjo lošimą šiame sezone ir visus oponentus nugalėjo. Amerikonų spauda plačiai rašo girdama lietuvių gabumą sporte. Ligi šiol lietuviai stovi pirmoj vietoj visų Hartfordo basket bolės jauktų. Valio Lietuvos Vyčiams!

JAUNŲ VYRŲ KLIUBAS

Vietos jaunų vyrų kliubas veikia. Gruodžio 20 d. rengia gražų vakarą savo kliube — Christmas Card Party. Bus duodamos dovanos labiausia pasižymėjusiems lošėjams. Taipgi, kliubiečių vajus patraukimui jaunų vyrų prie kliubo pradėtas ir geras pasekmes turi.

GRAŽUS VAKARAS

Vietos Moterų Sąjungos 17 kp. turėjo gražų vakarą. Perstatyta scenoje du veikalai: "Kalėdų išvakarėse", Naruševičiaus vieno akto vaizdelis ir "Balon kritęs sausas nesikelsi", komedija, Šaruno vertimas.

Vaizdelį vaidino Hartfordo rinktini lošėjai, sekamai: Ukininko Antano rolę vaidino p. Jonas Mančiunas; jo sunaus Stasio —Edvardas Mančiunas; Antanienės — p. Sintautienė; duktės— p-lė Ona Sadolskaitė; Magdės — p-lė V. Kaunietaitė ir tarnaitės Katrės — p-lė M. Bajerčiutė. Vaidinimas publikai patiko. Rezisierium buvo p. V. Burdulis.

NEW BRITAINO ARTISTAI

Tenka pasakyti, kad New-britainiečiai puikiai vaidino Komediją "Balon kritęs sausas nepasikelsi". Vaidinime geriausia pasižymėjo p. Valinčius, jis tikrai artistą įponavo, jis puikiai lošia, kaip retas kuris iš musų amaturistų gali vaidinti.

Greta jo kiti lošėjai: — p-lė Matulytė — Radzvilienės, p. Žalnieraitis, Radzvilo rolėms buvo geri tipai, vaidino gerai. Onutės rolę kiek silpniau lošė p-lė Ražaičiutė, Vaisonuko rolę lošė p. Kazakevičius, vidutiniškai; Lapieniaus rolę Kavaliauskas, sklandžiai Magdės rolę — p-lė Jurkunaitė ir Jono — Malinauskas, abu vaidino gerai. Rezisierium buvo p. Žalnieraitis, vargonininkas. **"A. L." Reporteris**

Brooklyn, N. Y.

KIRŠINTOJAMS

N-ry 10-me "Amerikos Lietuvio" skaitau Brooklyn, N. Y. p. D. Klingo aprašymėlį, kas link Lietuvos Neprigulmybės minėjimo. Aprašymėly p. D. Klinga bara tuos, kurie nebeseka jo biznį. Rodos jis labai daug darbavosi tam, kad tik kur nors padaryti kokį nors kerštavimą, ir net areštais mėgino griauti šį parengimą, kurį taip jis apraše, bet nepasisekė jam suardyti, tai dabar net "Amerikos Lietuvin" nubėgo atkeršyti, versdamas visokius kalnus ant Operetės draugijos ir jos rėmėjų. Girdi, kaip ši turėjo teisę rengti "Birutę" ir kam jie vadino šią dieną Lietuvos Neprigulmybės diena?

P. D. Klinga gal atsakysi šiame klausime, ar yra prieš įstatymus Lietuvos dieną minėti, rengiant "Operetę Birutę" ir jei yra, tai nuo kada tas įėjo galėn?

Ir kad jau tas buvo rengiama per kelis metus ir visuomenės buvo remiamas labai skaitlingai, nes ir šį kartą suvirš 2,000 buvo. O kad tas buvo tai jau kartojama senei ir p. D. Klinga pats remdavai kada "Vienybėje" buvai, tai kodel šiandien tokį kerštą reikia mesti, ir vadinti Operetės draugiją ir jos rėmėjus visokiais išnaudotojais, bepročiais ir kitokiais?

Nesu jokis politikierius, ir nesu verčiamas, bet tik žinodamas tai, kad Lietuvos šventė minavoti yra leistina švęsti, ir tokioj formoj kaip Operetės draugija rengia, sutraukdami tukstantinias minias; toji minia gėrėjosi ir džiaugėsi šiuomi parengimu. Todel aš manau, kad man yra leistina pasakyti p. D. Klingai, kad jis labai klysta taip darydamas, ir aš kaipo "Amerikos Lietuvio" skaitytojas, permatydamas tokį jo elgimąsį, turiu tiesą savo žodį tarti visuomenei, kaip tas ponas drumsčia vandenį ardydamas musų visų vienybę.

Gal p. D. Klinga mano, kad tai jam išeis ant gero. Manau kad ne! Nes kur tik jis užsikabina, visur meškerėlę truksta, truks ir čia. O jums Operetės draugija ir jos rėmėjai tariu valio už tokius surengimus. **J. Spurga**

Baltimore, Md.

Atėjus šaltesniam Orui, Prasidėjo Žieminio Sezono Veikimas.

Lapkričio antrą dieną Dainos draugija kortų lošimo vakaru atidarė savo šio sezono veikimą. Publikos atsilankė nemažai, liko keli desėtkai doleriukų ir pelno.

Lapkričio 25 d. Dainos draugijos choras, vedamas mokytojos p-lė L. Geležiutės, vaidino scenoje adv. N. Rastenio specialiai sutaisytą vieno veiksmo veikalą — "Palangos kabaretas". Nežiurint į dabartinius nedarbo laikus, kokie siaučia Baltimorės siuvėjų tarpe, publikos atsilankė apie 300, kuri pilnai buvo patenkinta puošniu vakaru, kas liudijo nesigailėjimą paploti katutėm. Tai jau antras iš eilės adv. Rastenio sutaisytas veikalas Dainos draugijos choro buvo statytas scenoje. Pereitą sezoną buvo vaidinta "Kauno kabaretas", o šį sezoną "Palangos kabaretas". Kaip vienas taip ir antras publikai labai patiko, ba abu veikalai buvo papuošti gražiom tiem veikalam pritaikintom dainom. Už tai priklauso garbė adv. Rasteniui už jo nenuilstantį triusą dailės ir meno srityje.

Dainos draugijos choras suvaidinęs "Palangos kabaretą" nenuleido savo rankų ir vėl rengiasi prie kito vaidinimo, apie kurį greitu laiku sužinos Baltimorės lietuvių visuomenė. Gruodžio 7 d. Lietuvių Moterų Pilietiškas Kliubas buvo surengęs šaunius fėrus-bazarą, į kurį publikos atsilankė neperdaugiau, ba tą vakarą buvo kiti trys parengimai, tačiaus pilietės nuostolių neturės, priešingai, dar liko apie porą desėtkų dolerių pelno.

Vietos lietuvių draugijų taryba stropiai rengiasi prie lietuvių dienos, vasario 16-tos. Pagrąžinimui tos lietuvių tautinės šventės yra pakviesta ir pasižadėjusi dalyvaut dainininkė p-lė Sadauskaitė iš Brooklyn, N. Y.

Taippat teko nugirsti, kad musų seno dramaturgo, Vinco Nagarnausko draugų burelis rengia pokilį, kurio visą pelną skiria sušelpimui to seno scenos veikalų rašytojo, kuris šiandien yra netik beturtis, bet ir be sveikatos, tačiaus dvasioje yra stiprus ir turtingas, kuris nebodamas į savo jau ir taip menką sveikatą, dar vis tos savo gabios plunksnos nepadeda rudyti. Pereitą žiemą Baltimorės lietuviai turėjo garbės matyti jo specialiai parašytą minėjimui 25 metų sukaktuvėm Baltimorės lietuvių tautinio knygyno, istorinį veikalą, vieno veiksmo drama "Knygynas Šventame Aržuole", o šiemet jau pabaigia rašyti vieną iš didžiausių savo veikalų, kuris vaizduoja pradžios krikščionybės laikus. Pabaigęs šį veikalą ir kiek atsikvėpęs, jau ir vėl rengiasi rašyti kitą.

Šiomis dienomis lankėsi Baltimorės Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktuvėms paminėti albumo administracijos įgaliotinis p. J. Baronas, kuris nežiurint savo lėtumo, ar tai mandagumo, visgi pardavė kelis albumus arba, kaip senas lietuvių priežodis sako — "papuolė kaip aklai vištai grudas". Pažįstant amerikonus pardavėjus, noroms nenoroms tenka pasakyti, kad tokius pardavėjus kaip p. Baronas vertėtų daugiau paremti.

Balandėlis

SODOMA GOMORA!

RAŠO NE SODOMA GOMORA

"Vienybės" editorialų puslapy "Naujienų" Grigaitis iškolioja "Vienybės" Direktorių Strumskį.

Jei šuo įkanda žmogui — ne žinia, bet jei žmogus įkanda šunį — žinia! Kad Strumskis savo leidžiamam laikrašty pakritikuoja savo oponentų, kito laikraščio redaktorių, šiuo atvėju "Naujienų" Grigaitį — visai naturalu, arba atbulai, jei Grigaitis pakolioja Strumskį per "Naujienas" — ir nieko naujo. Bet pasak Ripley, tikit ar ne — "Naujienų" redaktorius Grigaitis, ne per savo "Naujienas", bet per "Vienybę", (kurios vyriausiu leidėju, direktorium, redakcijos ir administracijos prižiurėtoju, kiek mes žinome, yra Strumskis) drąsiai, autoritetingai išaukšto žemyn žiurėdamas keliomis editorialų puslapio skiltimis išpliekia kailį Strumskiui, tai jau yra ko parašyti, del to šis straipsnis ir gimė.

Istorija tokia: Tulas laikas atgal "Vienybėje" Strumskis apibudino Komp. Vanagaičio bylą prieš "Naujienas", Vanagaitį užjautė, pažymėjo, kad "Naujienos" teismo pamokytos, jog kritikuojant nereikia šmeižti. Kitam straipsny Strumskis, kaip SLA. narys, reikalavo, kad Grigaičio kontroliuojamoji Antrojo Skridimo B-vė grąžintų SLA. skridimui skirtus $500., nes skridimas neįvyko. Grigaitis įsikarščiavęs, ir ar manydamas, kad "Naujienose" Strumskiui pasakytas žodis "negiliuos", ar nenorėdamas savo "gabiais (perlais) raštais" "Naujienų" puošti, o greičiausiai jau Vanagaičio teismo pamokytas — paliejo prieš Strumskį tulžį per "Vienybę", parodydamas, kad ir "Vienybėje" jis kalba ką jis nori... "trėmė" Strumskio Grigaičiui užmetimus, bet turėjo "Vienybės" didesnę pusę editorialinio puslapio sunaudoti. "Naujienos" ar, girdi, apeliuosiančios, kad byla dar nežinia kuo pasibaigsianti... Taip pat stipriai užvažiavo, bosiškai pabarė, kad "Vienybė" džiugavusi, jog James-Janušaukas skundžias "Naujienas" reikalaudamas $25,000 už jo rengtojo skridimo pinigų rinkimą ir t.t. ir t.t.

Tiek Vanagaičio byla, tiek James skridimas nėra asmeniškas nei Grigaičio nei Strumskio reikalas. Tai visuomenės reikalas. Tiek vienas tiek kitas Grigaičiui garbės neduoda. Del to Grigaitis yra desperacijoj ir parodo savo galę. Bet jam teks iš tų ligų gana sunkiai išsisukti. Mums įdomiausiai, kokiu budu Grigaitis turi "Vienybę" po savo nykščiu, ir kokiu budu Strumskis po juo?.

Šiose skiltyse skaitytojai daug kartų informuoti, kad "Vienybė" buvo vedama socialistiškoj dvasioj. Skaitytojai žino ir kaip tautininkų laikraščio kontrolė perėjo į socialistų, ar geriausiu atvėju, socialistų draugų rankas. Bet iki šiam laikui dar niekad nematėm "Vienybės" editorialų ir straipsnių rašytų ir pasirašytų "Naujienų" redaktoriaus P. Grigaičio! Tas, tačiau, "Vienybės" 96-tam numery padaryta.

Tas pats Strumskis pirmiau tautininkus išjuokiančiai vadindavo "šimtaprocentiniais", "Fašistais"... Tik perėmęs "Vienybę" kontroliuoti visaip mėgino prisitraukti tų "šimtaprocentinių" priešus, ir tuos "šimtaprocentinius" tautininkus norėjo visai sunaikinti. Bet pamatęs tautininkų "šimtaprocentinių" stiprią tvirtovę ir patyręs, kad jų sunaikinti nepavyks, kaip politikas, pastebėjęs klaidą, ją mėgino atitaisyti. Ir "Vienybės" direktoriams pasiulė, jų vardu perleido "Vienybėj" rezoliuciją, užtikrindamas, kad "Vienybė" yra tautinės dvasios laikraštis, ir pradėjo visus kalbinti remti "Vienybę" kaip tautišką laikraštį.

Keista, apgailėtina, bet faktas lieka faktu, kad vestas socialistinėj dvasioj laikraštis dabar net tų pačių direktorių galvą Strumskį savo skiltyse leidžia išniekinti, ir dar kur — editorialų puslapy, laikraščio krypties puslapy ir su pilnu P. Grigaičio parašu!

Dar viena įdomi smulkmena. "Vienybės" redakcija nedrįso jokios klaidos ar gramatinės klaidos primesti Grigaičiui. Bet Strumskiui prikabino! Kai tam pačiam puslapy Grigaitis rašo "plaukai draskomi", tai "Vienybės" redakcija nei mur mur, bet nespėjo Strumskis Grigaičio žodžius pakartoti, redakcija — ui gevalt! — pridėjo pastabą, kad plaukai buvo pešami, o ne draskomi! Tuo norima, mat, parodyti, kad Strumskis nemoka kalbos!.. Nieko nepadarysi, ponas liepia, tarnas eina, reikia atlikti kaleiną... ("Plaukai draskomi" Grigaičio iškelti. Jis niekina Vanagaičio vaidinimą, kuriuo pašieptas SLA. centre įvykęs anais metais skandalas. Grigaičiui pats skandalas geriau atrodo, patinka, nei jo išjuokimas..).

—o—

Brooklyn, N. Y.

SVEIKINANTIS SUMANYMAS

Jonas Steponaitis iš Brooklyn, N. Y. pakviestas talkininkauti Vilniui Vaduoti Sąjungai ir Vilniaus Geležiniam Fondui.

Iš visai patikimų šaltinių patyrėme, kad Jonas Seponaitis, rašytojas ir poetas, kuris pastaruoju laiku yra parašęs naują gražų teatralį veikalą "Už Vilnių", tapo pakviestas ir įgaliotas sandarbininkauti su Vilniaus Akcijos Komitetais Amerikoje dėl Vilniaus pasų ir ženklų platinimo, taipgi del platinimo Vilniaus klausimu literaturos ir rinkimo parašų Vilniaus Gel. Fondo "Aukso Knygai", apie kurią rašė ir kalbėjo kan. F. Kemėšis, kai nesenai lankėsi Amerikoje. Jono Steponaičio privatus adresas yra tokis: P. O. Box 20, Station W, Brooklyn, N. Y.

Jono Steponaičio veikalas "Už Vilnių" yra su gražiomis dainomis, kurioms muziką parašė gerb. kompozitorius Juozas Žilevičius. Tas jo veikalas rekomenduotinas Vilniaus Akcijos Komitetams ir chorams. Jis netrukus jau bus ir atspausdintas. Norintiems tą veikalą statyti scenoje arba kad p. Steponaitis atvyktų į kolonijas Vilniaus akcijos reikalais, patartina kreiptis į patį p. Steponaitį viršnurodytu adresu.

Brooklyn, New York

PASKAITA TEMOJE "AUŠROS LAIKAIS"

Prelegentas Kun. Milukas

Tautininkų Klubas šių metų, gruodžio 17 dieną, pirmadienio vakare, 8:00 valandą (salė atdara nuo 7:00 val.) Piliečių Kliubo salėje, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y. rengia paskaitą temoje **Aušra ir Aušrininkai.** Prie paskaitos bus ir daugiau pamarginimų. **Prelegentas kun. Milukas.**

Prašome kiekvieną lietuvį atsilankyti ir išgirsti pasakojant patį to darbo, to veikimo originatorių. Jeigu skaitėme, ar kalbant ką girdėjome apie Aušrą ir Aušrininkus, tai vis nebuvo paties to laiko veikėjo žodžiai. Bet išgirsti to darbo pijonierių kokius vargus ir kokis sunkus darbas reikėjo pernešti tų laikų veikėjams, yra įdomus dalykas. Jeigu tie vyrai nebutų to darbo pradėjo, šiandien mes ne tik Neprigulmingos Lietuvos neturėtume, bet net ir savo spaudos.

Rengimo Komisija

Jųs be abejo turite mintyje pirkimą vienos ar daugiau dovanų, ateinančiose keliose dienose.

Pirkite Brangenybes — tai Dovana kuri ilgai Laiko

Mes turime didelį pasirinkimą

R. Bogage, Brangenybių Pardavėjas

634 Main Gatvės — Worcester, Mass.

(Priešais Worcesterio Marketą)

Musų geras vardas yra išaugęs iš teisingo pirkliavimo. Pas mus galite pirkt su pasitikėjimu.

AMERIKONAS LAIMĖJO DOVANAS DEL PRIEMONĖS NUO PATRUKIMO

P-nas F. J. Stuart, amerikonas, kuris gyvena St. Louis mieste, parodė savo gabumus atsiekt savo užbrėžtus siekius, šį kartą savo firmos naudai, gi sykiu laimėjo Auksinį Medalį ir Diplomus nors buvo daug konkurso dalyvių, ne tik europiečių. P-nas Stuart yra išradėjas **Stuart Adhesif Plapao-Pad** nuo patrukimo. Daug šalių suteikė jam patentą šiai patrukimo pagelbos formai ir palengvinančiai gydantiems vaistams.

Plapao-Pad yra padarytas, kad pats priliptų, idant neleist nuslyst kaipo kokia pagelba laikyt patrukimą tvirtai vietoje ir tuo pačiu laiku uždėt švelnius vaistus nuolatai — sutraukt ir sustiprint nusilpnėjusius raumenys ir paliuosuot nuo skausmo. P-no Stuarto išradimas buvo apdovanotas su Diplomu ir Auksiniu Medaliu, Tarptautinėje Parodoje Romoje ir Diplomu, su Pirmąja Dovana, Paryžiuje, gi Garbingu Paminėjimu — Pacifiko parodoje, San Francisco. Įimant domėn, kad didžiausi pasaulio išdirbėjai turėjo tą pačią progą laimėt dovanų, toks sprendimas turi be galo daug reikšmės. Kurie norėtų šiuo adresu: **Mr. Stuart, 2499 Stuart** platesnių informacijų, gali kreiptis **Bldg., St. Louis, Mo.**

Parinktini Veikalai Lietuviškam Teatrui

1)—ATGAILA—
Trijų aktų tragedija. Parašė Jonas Steponaitis. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 36. Kaina 25c.

2)—Atsiliepė širdelė—
Vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir

Grybų Mišinys—
Vaikų teatrui. Lošia maži berniukai ir mergaitės. Abu veikalukai vienoj knygelėj. Pusl. 32. Kaina 25c.

3)—Bijunėlis—Komedija—
ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Parašė žymus dramaturgas V. Nagurnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.

4)—DĖDĖ APSIRIKO—
Vieno veiksmo komedija. Parašė Juozas Naruševičius. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 27. Kaina 20c.

5)—DOROS SARGAS—
3-jų aktų drama, veikalas iš baudžiavos laikų. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 4 moterys. Pusl. 90. Kaina 50c.

6)—Jonas Burbulas—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 3 moterys ir vyras. Pusl. 31. Kaina 25c.

7)—Pirmą ir Paskutinį Kartą—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 2 vyrai ir viena moteris. Pusl. 26. Kaina 20c.

8)—Po Apgarsinimui—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 28. Kaina 30c.

9)—Sušaldyta Dėdienė—
Vieno akto farsas — komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30c.

10)—VAIKU TEATRUI—
Keturios Metų Dalys, Raudona Kepuraitė ir Pasakų Karalaitė. Visi veikalukai vienoj knygelėj. 15 pusl. Kaina 15c.

Iš čia sužymėtų veikalų-veikalukų, yra jie visi parinktinai pritaikyti Lietuviško teatro scenai. Jų pažymėtos kainos sudaro $2.90, bet imant visus ant sykio, pasiųsim už $2. Adresuokite šitaip:

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Amerikos Lietuvis
Į LIETUVĄ TIK $2.

Kurie turi užrašę į Lietuvą "Amerikos Lietuvį" ir jau jų prenumerata yra išsibaigus — prašom panaujint. Taipgi nurėtume paprašyt ir pačių Lietuvos skaitytojų atsikreipt į savo giminaičius Amerikoje gyvenančius, kad jie iš naujo panaujintų arba užrašytų Amerikos Lietuvį.

Amerikos Lietuvio prenumeratos kaina Suv. Valstijose $1.50 Užrubežy—Lietuvoje $2.00.

Dabar pabrangėjus į užrubežį laikraščio persiuntimo kainai, ilgai už dyką siuntinėt negalėsim. Ir kad nereiktų laikraščio persiuntinėjimo sustabdyt, prašome pasiskubint jį atnaujint.

Amerikos Lietuvis.
14 Vernon St. Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO SIENINIAI KALENDORIAI JAU ATSPAUSDINTI

Kiekvienas musų skaitytojas, kuris prisiųs $1.50 panaujinimui savo prenumeratos, gaus tą gražų Kalendorių dovanai. Taipgi tie, kurie užprenumeruos Amerikos Lietuvį metams į Lietuvą savo giminaičiams Kalėdoms ir prisiųs $2.00, laikraštis juos lankys per ištisus metus ir priedo gaus spalvuotą sieninį Kalendorių – Amerika sveikinas Su Lietuva. Tai bus tokis kalendorius, kokio dar Amerikos Lietuviai iki šioliai nebuvo matę. Amerikos Lietuvio Leidėjai dėjo pastangas, kad tą kalendorių išleist į laiką, kad tokiu budu duot progos visiems musų skaitytojams jį į laiką įsigyt. Šių sieninių kalendorių vaizdas perstato Amerikos Lietuvių idėją, kuri sieja juos su pačia Lietuva. Paveiksle pamatysit Dariaus-Girėno vaizdus ir jų orlaivį, kuriuo jie perskrido juras. Taipgi ir vandeniu susisiekimą tarpe Amerikos ir Lietuvos uosto Klaipėdos.

Šie kalendoriai atspausdyti keturiose tautiniai sudėtinėse Amerikos ir Lietuvos spalvose – mėlyna – raudona – žalia – geltona. Kalendoriaus kaina su prisiuntimu vienas kvoteris (25c). Amerikos Lietuvio sieniniai kalendoriai netik kad papuošti reikšmingais vaidzais, bet ir patys kalendoriaus numeriai parodo tautiškas ir katalikiškas šventes, taipgi pasninkus. Abelnai sakant, šie Amerikos Lietuvio sieniniai kalendoriai yra netik reikšmingi, bet ir praktiški. Todel nuoširdžiai prašome savo gerb. skaitytojų netik kad sau įsigyt, bet kad ir paskleidus juos tarpe savų tautiečių kaipo Dovaną prie Amerikos Lietuvio metinės prenumeratos. Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS, 14 VERNON GATVĖS, WORCESTER, MASS.

ATSAKYMAS Į P. GRIGAIČIO STRAIPSNĮ, TILPUSĮ "NAUJIENŲ" GRUODŽIO 4 D. 1934 M. 2-JO SKRIDIMO REIKALE

Sprendžiu, kad antrojo skridimo "diktatorius" permainę savo cigaretų rušį ir be abejo ruko Meksikoniškus "Mariuana" cigaretus, nes šiomis dienomis iš Naujienų eilės verčiasi baisųs dumai ir dvokiančios dujos. Vien tiktai žmogus su apsvaigintu protu manytų save išteisinti šmeiždamas karakterių ir gabumus to lakuno, kurio patriotinė mintis buvo "skridimo diktatoriaus" suvartotą išviliojimui suvirš $32,000.00 iš simpatingos ir duosnios lietuvių publikos.

Jis kaltina mane buk aš nesupratęs įstatymus, liečiančius skridimą. Aš esu užaugęs su aviacija, esu gelbėjęs sustatyti dabartinius valdžios įstatymus daug metų atgal, ir nėra reikalo man teisintis žmogui, kuris mainosi kaip tas mažas gyvulėlis, vadinamas "chameleon". Naujienų eilė gal but ir yra gera ugdymui švairių, abejotinių biznių, bet ne vieta išsimokinti aviacijos darbą.

"Skridimo direktorius" rašo, buk aš užtvirtinęs p. Vaitkaus gabumus Trans-Atlantiniam skridimui. Nežiurint, kad p. Vaitkus yra baigęs karės aviacijos mokyklą ir turi šiek tiek patyrimo, visvien lakunas mano patyrimo niekad nedrystų užtvirtinti tokį jaunuolį tokiam pavojingam skridimui. Minėtas jaunuolis gal ir yra geras kariškas lakunas, bet beveik visi ilgi skridimai iki šiol buvo patyrusių komercijos lakunų atlikti.

Mokinimasis mažai ką reiškia pačiame gyvenime. Jeigu žmogus tvirtai nusistato ką nors atsiekti, jis gauna mokslą geriausioje mokykloje, butent: tikros praktikos mokykloje, kur jisai kas dieną gauna progą daryti ir vykdinti tuos dalykus, apie kuriuos studentas tiktai skaito. Skridimo "diktatorius", nors taip gražiai ir žavėjančiai rašinėjo apie mane savo Naujienų skiltyse, rugpiučio ir rugsėjo mėn., 1933 met., bet dabar norėdamas mane apšmeižti, rėžia sau tiesiai tarp akių. Ar buvo galima man prarasti visas tas kvalifikacijas, kurias jis pirmiau taip augštai kėlė, per vieną naktį? Kas-žin kokią mintį jis nori perduoti publikai? Ar jis pirmiau melavo ar jis dabar meluoja?

Jeigu kas imtų laiko sužinoti apie jo paties praeitį, rastų, kad jinai labai mirga, bet manau, kad jo praeitis vistiek yra viešas sekretas daugumai protaujančių lietuvių.

"Skridimo diktatorius" ir toliaus dainuoja pagyrimus apie p. Vaitkų. Ar jis neatsimena kas atsitiko tiem nabagam "Leitenantam", kurie buvo priversti vešti oro pašto siuntinius? Tryliką tų "aukštai išmokintų" jaunuolių žuvo per 16 dienų, delto, kad nebuvo tinkamai kvalifikuoti tam darbui. Be to dar sudaužė apie 35 brangius kariškus orlaivius. Visi tie žuvusieji turėjo daug daugiau patyrimo negu Vaitkus. Taipgi, jie skrido trumpas distancijas virš žemės. Kokie gi butų buvę rezultatai, jeigu jie but mėginę skristi per okeaną, kur nėra nė šviesų nei radio kelrodžių?

Amerikos žymiausieji lakunai, k.t. Wiley Post, Pulk. Goebel, Clyde Pangborn, Jimmie Mattern ir kiti, mažai ką bendro teturėjo su kariuomene. Karo lakunų kiekvienas žingsnis yra gabių viršininkų sekamas, gi Leit. Vaitkaus viršininku dabar yra P. Grigaitis, kurio patyrimas aviacijoje yra nulis, delto pasekmės bus dar mažesnės. Kada kairioji ranka nežino ką dešinioji veikia, rezultatai visados bus apgailėtini.

"Skridimo direktorius" kaltina mane, buk aš nežinojęs kaip lėktuvą prirengti trans-atlantiriam skridimui. Taigi aš dabar klausiu, ar ne aš surašiau visas specifikacijas ar ir nepaminėjau viską kas buvo reikalinga tokiam skridimui. Gal aš perdaug aiškiai išsitariau kaip viskas turi buti atlikta. Kada viskas buvo surėdyta ant juodo ir balto, diktatorius turbut tarėsi sau, kad čia jau viskas, dabar mums Janušausko-James nebereikia, bile kas dabar galės skridimą atlikti. Janušauskas visvien nenori publikai meluoti, nenori pažadėti skridimą šiem metam, bet mes turiam prižadėti ir prižadėsime, nes kitaip dolerių riedėjimas gali apsistoti. Mus obalsis "Gauti kiek tik galima, kol galima". Skridimas stovi antroje vietoje su mumis. Jeigu bus galima rasti "lengvatikio" typo lakuną, kuris sutiks su musų nustatymais ir sutiks vežti tik musų spalvas, tai mes vartosime jį kol jis leisiąs, o paskui paliksiem maišą publikai laikyti.

Tas vėjo maišas iš Naujienų pastogės taipgi drįsta išsitarti buk aš nežinojęs kaip nusileisti su orlaiviu Fordo airporte. Jo žiniai aš noriu pasakyt, kad tokius lėktuvus kaip "Lockheed" aš valdžiau ilgą laiką prin to, dar, kada tas "vedėjas" kukliai sumanę pardavinėti žmonėm sieros alyvą, kuris bus teka Kinijos upėse. (Kaip girdėjau, tas įvyko kiek metų atgal).

Man nereikėjo samdyti kitų lakunų, kad nuvežti Lituaniką į New Yorką ir atgal ir, kad išmokytų kaip nusileisti su minėtu lėktuvu. Aš niekur neieškojau navigatorio, katras sutiktų skristi su manim Lietuvon.

Kada Vaitkus, pasimokinęs su lakunu Mossmanu, manė turįs užtektinai patyrimo ir drąsos, jis nuskrido prie Curtiss-Reynolds aerodromo, kuris randasi šiaurėje nuo Chicagos. Šis airportas turi du syk tiek didumo kaip kad yra Ford airportas, visvien jaunasis "didvyris" iš penių kartų mėgino nusileisti, ir tai nusileisdamas ko nesusidurė su hangaru. Mat, permažai vietos! Tas įvykis yra užrekorduotas kaip stovintis juokas Curtiss airporte, ir nė Vaitkus, nė jo "diktatorius" negalį tą užginčyt.

"Vėjo maišas" antrojo skridimo prisipažįsta, kad kol aš dirbau su "ALTASS", viskas ėjosi be kliučių. Tas buvo delto, kad aš turiu ilgą ir aiškų patyrimą, iš ko galėjau viską tinkamai atlikti. Viskas ir toliau butų ėjęs sekmingai, jeigu "diktatorius" nebutų užsispyręs, kad aš sykiu su juo meluočiau pasitikinčiai publikai.

Kas link p. Vaitkaus skraidymo nėra kuo didžiuotis. Keliuose atvėjuose jis visą "ALTASS" ir pats save pastatė ant juoko. Ar p. "diktatorius" mano, kad publikos atmintis yra tokia trumpa ir prielanki kaip jo? Publika niekad neužmirš tuos žymius "atsisveikinimo" benkietus, nes tas "atsisveikinimo" dienas. Kaip gali p. Grigaitis turėti tiek drąsos ir prašyti paramas iš publikos tokiai ypatai kai po Vaitkus, kuris atsiduoda save išnaudojimui.

Baigdamas savo raštą, turiu prisimint gerb. Am. Liet. skaitytojam, kol p. Grigaitis kontroliuos "ALTASS", matysite tik dideles ir nereikalingas išlaidas, o pasekmių nebus. Nebukite apvilti tais vardais ir pinigų sumomis, kurias Grigaitis dabar talpina Naujienose. Tie pinigai buvo senai suaukuoti. Jis tik žuvauja del daugiau dolerių, bet vargu kas beleis save dabar prigauti. Neaukokite nei vieno cento daugiau, pakol visas skridimo biznis nebus pertvarkytas ir pakolei nebus išrinktas naujas komitetas iš stambesnių aukotojų ir nepriklausomų visuomenės veikėjų. Taipgi visa tekniška kontrolė šiam skridimui turi buti perduota į atatinkamo lakuno rankas, nes vien tik lakunas yra laikomas atsakomingu už pasisekimą ar žlugimą minėto skridimo. Jam vienam turi but suteiktas pilnas autoritetas, kas link prisirengimo ir atlikimo tokio žygio.

Pačiam "diktatoriui" patariu rašinėti apie dalykus, su kuriais jis yra šiek tiek apsipratęs, o aviaciją palikti lakunams. Aš seksiu kiekvieną jo žingsnį ir pranešiu publikai kada tiktais jis rengsis vykdinti naują sumanymą publikos ir aviacijos išnaudojimui.

Su pagarba,
J. R. James-Janušauskas

LIETUVIAI!
SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

Žuvų Ukis Lietuvoje

Dabartinėje nepriklausomoje Lietuvoje yra apie 130.000 hektarų vandens plotas. Be to, Lietuva 95 kilm. ploto ribojasi su Baltijos Jura. Didesnė Lietuvos vandens dalis priklauso valstybei. Privačių savininkų žinioje yra tik apie 15.000 hektarų, mažesnių ežerų ir visos mažesnės upės. Didžiausios ir žuviningiausios upės Lietuvoje yra Nemunas, Nevėžis, Šventoji, Dubysa, Venta ir Šešupė.

Kasmet Lietuvos vandenyse sugaunama apie 3.200.000 kilogramų žuvies. Pagaunama erškėtai, ešeriai, karosai, karpiai, palšai, lydekas, lynai, selevas, starkiai, unguriai, usuočiai, lašišai, plekšnės.

Kai Lietuvoje buvo pradėta smarkiau vykdyti žemės nusausinimo ir upių tvarkymo darbus tai kartu buvo atsiradęs ir pavojus, kad vandenų žuviningumas gali kristi. Todel tam tikromis priemonėmis buvo imtasi vandenų žuvingumą kelti. Didesniuose vandenyse buvo užvestos konservavimui tinkamos žuvų rušys. Tuo tikslu veikė dvi valstybinės žuvų peryklos. Netrukus keli dideli ežerai buvo užveisti sygais, o Šventoji su visais jos intakais buvo užveista dviejų rušių upėtakiais.

Lietuvoje kasmet suvartojama apie 3 milijonai žuvies. Tik maža dalis išvežama į užsienius. Gi Lietuvon kasmet įvežama apie 2 milijonu kilogr. marinuotos, rukytos ir sudytos žuvies, kuri įvertinama apie 2 milijonu litų.

Žvejyba Lietuvoj užsiima daugiausiai tik pajūrio gyventojai-žvejai. Ligi šiol Lietuvos žvejai buvo labai ir šiuo amatu sunkiai versdavosi. Dabar jie jau susiburė į "žuvies" bendrovę, kuri stengiasi organizuoti tinkamą žuvies prekybą Lietuvoje ir jos išvežimą į užsienius. Įvairiose Lietuvos vietose bus įsteigti žuvies pardavimo punktai. Dabar Lietuvoje juros žuvies nedaug suvartojama, nes nėra suorganizuotas tokios žuvies pristatymas į vietas. Ateityje numatoma atliekamą žuvies perteklių perdirbti į trąšas.

Linkime Visiems Musų Kostumieriams Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų 1935 Metų!

Vyrai, Moterys, Vaikinai, Merginos ir Vaikučiai:

Norėdami gražiai apsirėdyti, malonėkite nepamiršt musų krautuvės. Turime daugiau negu kada pirma visokių Aprėdalų, Siutų, Paltų, Skurinių Švarkų, Šiltų Apatinių ir Viršutinių Marškinių, Gražių Šalikų, Pirštinių, Kaklaraišių, ir Čeverykų; Moterims Paltų, Kailinių, Suknių, Dresiukių, Kepurių, Kaldrų, Blanketų, Pančekų, Visokios Rušies Laikrodėlių, A.B.C. Skalbimo Mašinų (Washing Machines), Lietuviškų Rekordų po 25c. Kuris pirks bet ko, gaus dovanai gražų kalendorių 1935 metams su Dariaus ir Girėno Paveikslu.

A. J. Katkauskas – Dvi Krautuvės

372-376 Millbury St. — Worcester, Mass.

Telephone Dial 2-8186

KAUNO DUONA

Tai Senas Pagerinimas ir Naujas Išradimas
Patentuotas Jungtinėse Valstijose

Ilgai Nepasensta — Skani, Rukšti

TIKRIAUSIOS RUGINĖS LIETUVIŠKOS DUONOS KRAUTUVĖ

127 Millbury Street — Worcester, Mass.

APLANKYKITE

MILLBURY STREET PHARMACY

18 Millbury Street — Worcester, Mass.

Pirmiau Buvo Madden's Vaistinė

Ištisai Naujas Įrengimas ir Naujos Prekės. Mes turime pilną pasirinkimą dovanų — kaip Schrafft saldainės, Tobako, Cigarų ir Papirosų

Kviečiam Jusų Paramos. Musų Kainos yra Geros

Receptai Atsargiai Išpildomi

REKORDŲ IŠPARDAVIMAS

Columbia — Victor — Okeh — Odeon

REKORDAS PO 50c 75c

Kas pasiskubins, tas turės progą įsigyt naujausius ir gražiausius rekordus

Kreipkitės:—

Amerikos Lietuvio Knygynas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S.	$1.50	In Foreign Countries	2.00
One half year	1.00	Single Copies	5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V.	$1.50	Užsieniuose—Lietuvoj	2.00
Pusei metų	1.00	Atskiras numeris	5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Liudas Liutivaras

KAS VEDA TAUTAS Į KARĄ?

Ginklų Gamintojai Taikos Ardytojai; Tyrėjai, Karvėdžiai, Diplomatai Atidengia Faktus

Kiekvienas pasauly įvykęs karas turi priežastys. Kaip senovėje, taip ir šiame dvidešimtam civilizacijos amžiuje karų priežastys turi vienodus tikslus — pelną ir naujų turtų įgijimą. Ginklų gamintojai visuomet buvo ir tebėra taikos ardytojai, naujų karų gamintojai. Dabar vedamas tardymas Jungtinių Amerikos Valstijų Senato Komisijos, kuri tyrinėja ginklų gamybos kiekybę ir ginklų išdirbėjų veiklą, savo pranešimuose sako, kad ginklų gamintojai yra taikos ardytojai, jie veda tautas prie naujų karų su tikslu, kad susikrovus naujus milijonus turto.

Pastudijavus pereito karo šalių ginklavimo priežastis, gauname pakankamai įtikinančių faktų, kad ginklų gamintojai del pelno prieškariniais metais ne tik gamino ginklus įvairiausios rušies, statė karo laivus, gamino nuodingus gazus, bet dargi vedė karinę propagandą Europoj, intrygavo per diplomatus, vedė šalį prie ginklavimosi ir iš to darė gerą biznį.

Vokietijoj Kruppo ginklų gamybos fabrikai nuolatos dirbo, gamino Vokietijai ir kitoms šalims ginklus. Nuo 1850 metų Kruppo fabrikai augo, Kruppo turtai kas metą milijonais ir šimtais milijonų daugėjo. Faktai rodo, kad nuo 1870 metų Kruppo agentai pasauly buvo sutinkami kaip Princai, maldaujami, idant jie imtų užsakymus ginklų gamybai. Kruppo fabrikai pradėjo su šimtu darbininkų 1850, o prieš pasaulinį karą Kruppo fabrikuose dirbo kelios dešimtys tukstančių darbininkų, karui prasidėjus, Kruppo fabrikuose dirbo 80,000 darbininkų.

Prieš pat pasaulinį karą, Kruppo fabrikų raportai skelbia, kad buvo pagaminta 53,000 kanuolių; 26,000 kanuolių pagamino Vokietijai, 27,000 kanuolių kitoms šalims. Bet Vokietija taipgi pirko kanuoles ir kitokius ginklus iš kitų šalių ginklų gamintojų, karo metu anglai paėmė iš vokiečių kanuoles, rado tulas su angliškos firmos žymėmis (trade marks). Taip pat vokiečiai paėmė oponentų ginklus mušių laukuose, rado Kruppo firmos žymes ant jųjų.

Kaip Vokietijos Kruppo firmos ginklai buvo rasti daugely šalių, taip anglų firmos Vickers, francuzų firmos Schneider — Creusot. Schneider yra vokiškas vardas, Schneideriai atėjo į Franciją iš Vokietijos, susidėjo su francuzais ir įsteigė milžinišką gnklų gaminimo centrą Francijoj. Šie ginklų gamybos industrialistai turi bankus ir savo bankinius skyrius ir agentus daugely pasaulio kraštuose; kurie finansuoja, kreditus duoda valstybėms gamybai ginklų ir surenka užsakymus.

Tyrinėjimai rodo, kad ginklų gamybos trustai, nors jie turi atskirus bankus, turi kompeticiją, tačiau palaiko glaudžius ryšius ir veikia išvien ginklų gamybos propagandos vedime, kurstyme šalių valdžias ginkluotis, informuoja diplomatus, akstina per juos vyriausybes ginkluotis, but prisirengusioms prieš kitas valstybės. Taip veikdami ginklų gamybos firmų agentai pasiekia savo tikslo, sudaro sąlygas karams ir plečia rinką savo gaminiams. Šiuo atžvilgiu ginklų gamintojai laikomi taikos pasauly ardytojais.

DIDŽIAUSIOS GINKLŲ GAMYBOS FIRMOS

Prieš pasaulinį karą ir dabar yra didžiausiomis ginklų gamybos firmomis šios kompanijos: Vokietijoj Kruppo, Anglijoj Vickers, Francijoj Schneider-Creusot, Čekoslavijoj Skoda, Amerikoj Du Pont; greta šių yra daug mažesnių firmų, kurios gamina įvairių rušių ginklus ir paraką, kurios stato karo laivus, aeroplannus ir gamina kitokią karinę medegą. Šios firmos susikrovė milžiniškus turtus iš ginklų gamybos, jos daugeliu atžvilgiu yra atsakomingos už kruvinus karus pasauly.

Amerikoje ginklų gamyboje svarbią rolę lošia U. S. Steel, Du Pont ir Bethlehem firmos. Dabartinė įtempta netaikinga politinė padėtis Europoje ir kituose kontinentuose gali iššaukti naują karą, ginklų gamintojai laukia tos valandos. Viso pasaulio akys nukreiptos į dabartinį Lotynų Amerikoje vedamą karą virš dvejų metų; Bolivija kariauja su Paraguaju; anglų skaitlinės rodo kiek amunicijos parduota Lotynų Amerikos respublikoms; anglai senai reikalauja sustabdyti ginklų gamybą ir transportą į kitas šalis, tačiau vien tiktai iš Anglijos išvežta į Pietų Ameriką ginklų už milijonus dolerių, 1932-33 metais parduota Bolivija 2,130,550 rundų šovinių, 99 kulkosvaidžiai, 6 tankai ir daug kitokių ginklų; Paraguajaus respublikai parduota 16,570,000 šovinių ir daug kitokių ginklų; Peru ir Columbia respublikoms taipgi daug visokių ginklų parduota. Kiek Amerikos ir kitų šalių ginklų gamintojai pardavė ginklų Bolivijai ir Paraguajo respublikoms, kurios jau virš du metus kariauja? Aišku, kad už milijonus dolerių.

Ginklų gamybos firmos dividendai didelėms sumoms išmokami, šitų firmų šėrai nekrinta, priešingai, jie kyla. 1920 m. Čekoslavų Skoda pakėlė 5% dividendų savo šėrininkams, nuo to laiko kilo dividendai ir pasiekė 28%; anglų Vickers pakėlė 12% dividendus ir per pastarus 5 metus nesumažėjo Vickers firmos šėrininkų dividendai. Du Pont ir kitos Amerikos ginklų gamybos firmos moka aukštus dividendus, ginklų gamybos fabrikai dirba dieną ir naktį, depresijos jiems nėra.

Rašančiam šį straipsnį yra žinoma, kad Hartforde ginklų fabrikas veikia dieną ir naktį, tai vienintėlis fabrikas, kuriame darbininkai dirba tris šiftus po 8 val. ir retai kuriame departmente šio fabriko ratai sustoja sukesi. Ginklų gamyba eina pilnu tempu visam pasauly. Nesenai musų krašto vyriausybė, Prezidentas F. D. Roosevelt pareikalavo iš Europos šalių valdžių sumažinti išlaidas ginklavimosi ir mokėti Amerikai skolas, bet Europos šalys atsakė, kad neturi pinigų, tačiau pereitą metą Europos šalys ginklavimuisi išleido 4 bilijonus, 276,800 milijonus dolerių.

Aišku, kad naujo karo pavojus didėja tiktai del to, kad apsiginklavimas visų šalių didėja. Tas karo pavojaus burbulas kada nors sprogs ir visą Europą uždegs. Tie parako sandėliai ilgai netrunės, nes ginklų gamintojai ir militaristai sugebės naują karą išprovokuot ir suvartot paraką, ginklų gamybos mašinoms stovėt ir rudyt nebus progos, jeigu šalių vyriausybės ir visuomenė nesirupins ginklų gamybą sustabdyti.

Tyrinėjimai rodo, kad ginklų gamintojams taika yra nemaloni, nes jų firmų dividendai butų maži; ginklų gamintojai dės pastangas ginklavimui šalių ir to paseka bus tragiška. Taigi businčio karo ugnis naikins viską, bet ginklų gamintojai tuks iš kruvinų žmonių išspaustu turtu, gaudami didelius dividendus. Kapitalistai, stambūs bankieriai, kurie turi sukišę bilijonus dolerių į pasaulinę pramonę, nenori karo, bet kiti jųjų kolegos, Kruppo, Skodos, Du Pont, Schneider-Creusot trustų, stengiasi, idant visus pacifistus ir taikingus diplomatus patraukt į savo pusę, todel tuo tikslu propaganda platinama visose šalyse, ypatingai tarpe nacionališkos visuomenės ir karinių organizacijų, patriotingais obalsiais paremta, kuri sukiršina ir nustato visuomenę, spaudą ir šalių vyriausybes, vieną prieš kitą sudaro nepasitikėjimą vieno krašto žmonių kito krašto žmonėmis ir tokiu budu pasiekiama tikslas, priverčiamos šalys ginkluotis.

Taigi nenuostabu, kad ginklų gamintojai yra aiškųs pasaulio žmonių taikos neprieteliai. Faktai nenuginčinami. Šiuos faktus žino kiekvienos valstybės vyriausybė, juos žino visi sąmoningi žmonės, tačiau neįstengia rimtai kovoti su šitais ginklų gamybos magnatais, negali nusikratyti jųjų įtakos. Ir jei gyvi busim, tai neužilgo busim liudininkais naujo kruvino karo Europoje, nes prie to karo veda Europą ne tiktai politiški valstybininkų nesusipratimai, teritoriališki ginčai, bet tuo labiau ginklų gamintojai.

Naujo karo pavojų mato ne tiktai karvedžiai, diplomatai, tautų nesusipratimų ir ginklų gamybos tyrinėtojai, bet šiuos visus karingos nuotaikos reiškinius žino paprasti šalių piliečiai, tačiau mažai pastangų yra dedama, kad pašalinti naujo karo pavojų.

VILNIAUS ALBUMAS su LIETUVOS ISTORIJA

Ta brangi knyga, Vilniaus Albumas, drauge kurioje telpa Lietuvos Istorija tarpe 13-to šimtmečio ir šių dienų. Verta kiekvienam lietuviui ją įsigyt kaipo brangų Lietuvos dokumentą.

Ši knyga parsiduoda po $4.00 ir $5.00, bet dabar, einant musų knygyno knygų išpardavimui nupigintomis kainomis, mes tą knygą — Lietuvos Albumą pasiųsim tam, kuris mums prisiųs $1.

Am. Lietuvio Knygynas

14 Vernon St. — Worcester, Mass.

Prancuzija ir Lietuva

(1934. X. 22.)

Dviejų didžiųjų Prancuzijos valstybės vyrų pagerbimas Kaune praėjo tokia pakelta nuotaika, kad šis pagerbimas virto tikra Prancuzijos ir Lietuvos draugingumo manifestacija. Iš karto galima buvo pajusti, kad čia turima reikalo ne su įprastu formaliniu užuojautos pareiškimu ištikusio Prancuziją gedulo atveju, bet su nuoširdžių Prancuzijai simpatijų iš Lietuvos visuomenės pusės prasiveržimu. Tai rodė tiek pasakytos universitete iškilmių proga kalbos, tiek pačios apystovos, kuriomis tos iškilmės įvyko. Antra vertus, tiek iš prancuzų spaudos, tiek iš Prancuzijos politikos vadų pareiškimų mes turime pagrindo spręsti, kad ir prancuzų visuomenėje susidomėjimas Lietuva ir jos reikalais paskiausiu laiku pradeda teisingai įvertinti Lietuvos taikingas pastangas ir jų reikšmę politinei Rytų Europos konsolidacijai. Tai duoda pagrindo laukti, kad prasidėjęs Lietuvos ir Prancuzijos susiartinimas įgis tvirtus pamatus ir galės suvaidinti taikos politikoje tą vaidmenį, kurs jam turėtų čia priklausyti.

Savaime aišku, kad šiandieniniai Prancuzijos ir Lietuvos santykiai yra pagrįsti bendrais taikos siekimais. Prancuzijos politikos uždavinys yra stabilizuoti Europoje taiką. Šiam tikslui Prancuzijos politika siekia patikrinti savo ir kitų valstybių saugumą vadinamais regionaliniais saugumo paktais. Greta Lokarno pakto, greta Mažosios ir Balkanų Santarvių, kurios buvo iškeltas klausimas ir dėl rytų tarpusavės pagelbos pakto sudarymo. Šis paktas, patikrindamas saugumą Europos rytuose, turėjo stabilizuoti taiką ir šitame pasaulio kampe, kur dėl kai kurių valstybių politinės ekspansijos sąlygos taikingam tarptautiniam bendravimui yra labai apsunkintos. Mes žinome, kiek prancuzų diplomatijai teko padėti pastangų, iki rytų pakto sumanymas įgijo kitų didžiųjų valstybių pritarimo, ir su kokiais sunkumais teko šiai diplomatijai susidurti, kai surištos š. m. sausio 26 d. susitarimu Vokietija ir Lenkija atsistojo skersai kelio sumanytai taikos konsolidacijai. Čia Prancuzijai teko ne tik kovoti už taiką, bet ir pergyventi nelauktą nusivylimą, sukeltą iš pusės Prancuzijos sąjungininko, kuriam Prancuzija, rodos, viską yra padariusi, kad jis butų ištikimas. Lenkijos "išdavimas" yra bene skaudžiausias smugis kurį Prancuzijos politikai po didžiojo karo teko pakelti, nes ligi paskiausio laiko visa Prancuzijos politika Europos rytuose buvo remiama, galima sakyti, Lenkijos ekspansijos reikalais.

Prancuzai, nepratę laužyti sutarčių, ir šiandien dar vis tikisi, kad Lenkijos "pamišimas" praeis ir kad ji vėl taps ištikima Prancuzijos sąjungininkė. Deja, Vengrijos spauda, Goemboešo kelionės į Varšuvą proga, jau pakelia uždangalą nuo Lenkijos politikos paslapčių santykiuose su Vokietija ir atvirai rašo apie priežastis, dėl kurių Lenkija atsisakiusi nuo rytų pakto. Jeigu tikėti vengrų spaudos informacijomis, tai išeitų, kad Lenkija nuo š. m. sausio 26 d. yra prisidėjusi prie Vokietijos kuriamo valstybių revizionisčių bloko. Ji atsisakanti garantuoti Čekoslovakijos sienas, nes siekianti bendros sienos su Vengrija, su kuris Lenkiją rišanti daugiau kaip tuktantį metų trukusi bičiulystė. Iš to mtyt, kad Lenkija turi planus, visai priešingus tiems, kuriuos siekia įvykdyti prancuzų poltika. O sykį taip, tai vargiai yra pagrindo laukti kad Lenkijos "pamišimas" praeis. Mums, kuriems 1920 m. rudenį teko iš labai arti patirti, kaip Lenkija gerbia jos pasirašytas sutartis, jos perėjimas į priešingą prancuzams frontą ypatingo nusistebėjimo nesukelia. Greičiau mums tenka stebėtis tuo, kad prancuzai vis dar nenori pamatyti tikrovės ir vis dar laukia kažkokio Lenkijos atsivertimo.

Taigi rytų pakto klausimu Prancuzija netikėtai susidurė su sunkumais iš ten, kur jų visai nelaukė. Iš kitos pusės, tuo klausimu prancuzų politika rado gyvo pritarimo ten, kur kaip tik dėl to pakto galėjo kilti abejojimų. Lietuva iš karto ir pati prisidėjo prie rytų pakto sumanymo ir dėjo pastangų, kad lenkai nenubaidytų nuo prisidėjimo prie to pakto kitus jos kaimynus. Taigi čia Lietuvos ir Prancuzijos tikslai, siekiant taikos, pasirodė visai panašus. Didelio pritarimo rado Prancuzijoje ir Lietuvos iniciatyva Baltijos santarvei sudaryti. Šioji santarvė, nors ir neturėdama garantijų pakto pobudžio, yra stambus žingsnis prie taikos rytų Europoje konsolidacijos, kurios dabar siekia Prancuziją. Taip pat negalima nepaminėti dar vieno dalyko, kurs šiandien sudaro svarbų akstiną Lietuvos ir Prancuzijos susiartinimui. Tai abiejų kraštų politika Tautų Sąjungos atžvilgiu. Kaip Prancuzija deda didžiausios reikšmės Genevos institutui taikos organizacijos reikaluose, taip ir Lietuva visuomet buvo ištikima Tautų Sąjungos idėjai ir matė šios idėjos realizavime geriausią priemonę tautų solidarumui išaiškinti ir tarptautiniam bendravimui tvarkyti.

Del to, neminint kitų sričių, kur šiandien Lietuvos ir Prancuzijos politikos linijos sutampa, reikia pasakyti, kad Lietuvos susiartinimui su Prancuzija šiandien yra susidaręs jau tvirtas pagrindas. Tas pagrindas, suprantama, remiasi ne tik pasireiškusiu paskiausiu laiku politinių abiejų kraštų tikslų supuolimu, bet ir artimesniu tarpusaviu abiejų kraštų visuomenių susipažinimu. Nėra tos mokslo ar meno šakos, kur šiandien nebutų mezgami tarp abiejų kraštų kulturiniai ryšiai. Gyvas susidomėjimas Lietuvoje prancuzų kalba rodo, kad lietuvių visuomenė siekia pastovaus susiartinimo su kraštu, kurs jos akyse simbolizuoja taiką ir teisingumą. Prie to reikia pridėti dar tą džiuginantį apsireiškimą, kad ir prancuzų visuomenė daugiau nebežiuri į Lietuvą pro Varšuvos akinius, o siekia pasisemti informacijų apie musų kraštą iš tiesioginių šaltinių. Tai duoda vilties, kad tarpusavis susipažinimas, butinas kiekviename darniame bendradarbiavime, nebus daugiau iš šalies drumsčiamas, ir kad Prancuzijos ir Lietuvos santykiuose tikrai bus pradėta nauja era. (Iš "L. A.")

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gažai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'O parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILĖK MUSŲ!"

(God, have mercy on us!)

400 pusl. Gražus, tvirti apdarai.

Kaina tik $1.35 su persiuntimu. Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

LIETUVIAI!
SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

KUPIŠKIS

Nuo užsimezgimo rėmėjų grupės, Laisvos Etinės-Kulturos Draugijos Kupiškio skyriaus, t. y. nuo Rugsėjo 15 d., 1931 m. gruodžio 10 d. 1934 metų — sukolektuota ir pasiųsta Kupiškin $208.55.

Dar randasi ant rankų $7.00.

P. J. Žemantauskas iš Waterbury, Conn. prisiuntė $1.00.

Tad viso randasiižde $8.00 ir kaip veik didesnė suma pinigų susirinks taps ir vel pasiųsti Kupiškin.

Na, geros valios lietuviai amerikiečiai, kurie norit matyt, kad Lietuvos piliečiai galutinai pasiliuosuotų iš dvasios vergovės — malonėsite prisidėti su Kalėdine dovana paaukaudami tam kilniam tikslui dolerį kitą.

Pinigus siųskit sekančiu adresu ir paštos perlaidą, tai nepražus. Kaip matot visos aukos yra pakaituojamos per laikraščius. **Dr. A. L. Graičiunas,** 3310 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiuri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo Dr. S. Biežis, gydytojas ir chirurgas, Chicago, Ill.

RADIO GARSINAMI VAISTAI

Pastaraisiais keliais metais radio yra labai plačiai vartojamas garsinimui įvairių prekių. Tarpe tų ir vaistų garsinimas ne paskutinę vietą užima. Mat, žodžiu išgyrimas tulos prėkės vertingumo bei jos naudingumo siekia gana toli ir biznieriams neša teigiamus rezultatus. Taigi ir vaistų kaikurie išdirbėjai arba pardavėjai šiuomi randa gerų galimybių pasinaudoti.

Vaistai yra geras ir reikalingas daiktas, kuomet tiksliai jie vartojami, gi priešingai — padaro daug žalos. Daugelis jų turi smarkią veikmę ir net gerokai nuodingi... Užtat reikia juos labai atsargiai vartoti ir tik tam tikrais žinamais kiekiais — dozomis, nes perdėjus galima smarkiai pakenkti sveikatai, kartais net apsinuodyti iki mirties. Tat vietoje gero — pasidaroma sau nemažai blogo. Vaistas, kaip kad ugnis, nėra žaislas ir kas juomi žaidžia, pats nukenčia.

Ištirtų vaistų randasi labai daugel, tačiau anaiptol jie naudingi ne visų susirgimų atsitikimais. Kitais žodžiais sakant, vienu vaistu negalima gydyti tuzinus ligų; kur prieš vieną ligą, sakysime, tulas vaistas naudingas ir net butinas, tai prieš kitą ligą tas pats vaistas gali buti ir esti labai kenksmingas. Trumpai sakant, vaistas turi buti pritaikintas prie ligos, prie ligonio ir naudojamas tik tam tikromis dozomis, o kitaip ne gero, bet blogo tikėtis. Iš kitos pusės reikia pridurti, kad randasi taip vadinamų vaistų, kurių veiksmė yra menka ir lėta, tai tokių mažiau ar daugiau paimsi nieko blogo neatsitiks, nebent šiek tiek kišenius nukentės.

Tenka per radio kartas nuo karto girdėti garsinant tulus vaistus, kuriais prižadama kone visas ligas išgydyti: o tik jų apščiai nusipirk ir liksi sveikiausias žmogus, neatsižvelgiant kokia liga sirgtume. Žmonės šituomi patikėdami pavojingai žaidžia savo brangią sveikatą, užtęsdami ligą bei dažniausia netinkamus vaistus vartodami. Šituo keliu pasigydyti negali buti vilties. Prie progos noriu pasveikint musų radio programų davėjus, kad jie nebeįsileidžia žalingų vaistų garsinimų. Reikia tikėtis, kad jie šio sveiko ir pilnai pagirtino nusistatymo niekuomet nepakeis.

Nesveikuojant tėra tik vienas budas ieškoti pagelbos ir ją rasti. Pirmiausiai ir svarbiausia, tai reikia ištirti ligą bei jos rimtumą, t.y. surasti kokia liga asmuo serga ir tik tuo syk jau galima ieškoti priemonių kaip atsikratyti to nesveikumo. Taipgi reikia žinoti, kad anaiptol ne visos ligos gydomos vaistais. Kaikurios pagydomos tik operacija, kitos — tinkama higiena, pritaikintu maistu, atitinkamu klimatu ir t.t. Tai kaip-gi galima tikėtis išsigydyti vaistais iš nežinomos ligos? Aišku, tokis darbas tegali baigtis vien tik nusivilimu, sukoneveikimu sveikatos ir kartais net praradimu gyvybės. Su sveikata visados reikia buti labai atsargiu, nes sykį ją praradus, kitos jau nebeįpirksi.

LAIŠKAS IŠ KLAIPĖDOS KRAŠTO

Šis laiškas rašytas sunėno Jono Mikalajuno lietuvio žvejo iš Klaipėdos krašto. Tą laišką gavo jo dėdė Kazimieras Mikalajunas newyorkietis ir pasiuntė Amerikos Lietuvio redakcijon, kad patalpyt laikraštin. Laiškas yra labai įdomus ir del jo įdomumo talpinam ištisai.

Tas jaunuolis matyt turi didelį gabumo prie rašymo, tad prašytumem gerb. dėdės Kazimiero Mikaluno tankiau mums prisiųst savo suneno rašytų laiškų.

A. L. Red.

Gerbiamas Dėdė: —

Dėkuoju už dovaną "Amerikos Lietuvį". Aš skaitydamas 44 nr. radau, kad Prusų lietuvius vokiečiai sterilizuoja. Aš tuo nesistebiu. Jie nori Vokietijoje išnaikinti svetimas tautas, padaryt visą Vokietiją grynakraujais vokiečiais. Jiems Vokietijos lietuvių sterilizavimo neužtenka, jie griebiasi visomis priemonėmis, visokiais propagandos obalsiais skleidžia į Lietuvą (ypač į Klaipėdos kraštą) nacių dvasią. Sykį kai pamanau — net širdį skauda — kas darosi musų laisvoje Tėvynėje. Paimkim, kad ir Nidoje (musų gražioje Nerijoje) vaikai baigę pradžios mokyklą nemoka lietuviškai.

Apie ką ir paduodu vaizdą iš Nerijos žvejų gyvenimo. Pasakojimas seno žvejo Jončo.

Gražus rudens sekmadienio rytas. Bažnyčios varpų garsas skamba per Nerijos kopas, ir kviečia žvejus ant pamaldų. Senis išimtininkas Jončas nerymauja, pasikelia nuo stalo, skaniai pavalgęs varnienos — nučiulpė taukuotus pirštus, užsivilko seną sunaus iš kariuomenės parsineštą jurininkų švarką, ir skuba su jaunaisiais pasibrukęs po pažaste storą, odos viršais didelę maldaknygę. Jončas senatvėje kaž-kodel į bažnyčią pasidarė nerangus, seniau budavo bažnyčioje visuomet pirmas, o dabar sykiais ir visai neina, meldžiasi namie iš senų storų knygų.

Sykį Jončas grįžo iš bažnyčios labai nervuotas, sako: "Daugiau į bažnyčią nebeisiu, melsiuos namie. Seniau buvo kiti laikai, kai valdė mus vokiečiai, garbinom Dievą lietuviškai, o dabar lig Dievas lietuviškai nesupranta, išsimislijo vokiškai. Turbut nebetoli sudna diena, kad viskas atbulai darosi: paskutiniais laikais mes seni nors po-piet pasiklausydavom lietuviškų pamaldų bažnyčioje, o dabar visai nusistatę prieš lietuviškumą. Musų lietuviškos knygos nebeturi bažnyčioje jokios reikšmės, net jaunieji sykiais išdrysta pajuokti. Kad ne tie susirinkimai, ne Dievo žodžių sakytojai, mums seniems butų visai liudnas gyvenimas. Kai pamanau apie praeitį net širdį skauda. Augau pas tėvus, su tėvais ir draugais kalbėjaus lietuviškai. Įžegnojo kunigas lietuviškai, o dabar jaunuosius lig kokia liga užkrėtė — nebenori pripažinti tėvų kalbos, nebeklauso tėvų ir dar užsimanė vokiškai garbinti Dievą, lig vokiška garbė Dievui tinkamesnė, lig Dievas lietuviškai nesupranta.

— Gal sulauksiu tų laikų ir mano žila senatvė nujaučia, kad ilgai taip nebus. Girdėjau, kad greitai turėsim iš savo krašto išsimokinusių kunigų, kurie Dievo žodžius lietuviškai bers, kaip žirnius. Dabar sako, Kaune dar mokosi. Kai ateis tie laikai, tuomet aš eisiu kas sekmadienį į bažnyčią, klausysiu kudikystės išmoktus žodžius. O vokiško nusistatymo, kurie nemoka ar nenori laikyt lietuviškas pamaldas galės eiti į Vokietiją garbinti savo išrastą naują pagonišką dievą.

Ten taip nebus, prisiminę skanią lietuvišką duoną, pajus, kad nebėra tų dienų, kaip buvo Lietuvoje ir amžinai nebegrįš kur ne jų vieta.

Mes žvejai ir nesam del ju kalti, kad jie nemoka lietuviškai... Dabar plepėt užteks, rvt šventė. Veizėsiu ar nesugausiu kokios varnos, reikia pasirupint ir del žiemos, nepoilgo ateis žveju šaktarpis, ateis šventės. Užtai turim prisudyti nors vieną bačką varnu, kad per šventes kaip kitas metais neliktume be mėsos, o žvejai išsidirbę per dieną ant marių — žvejybos net pirštus graužia grįžę bevalgydami skanią varnieną. Kiti eina ir šventomis dienomis gaudyt varnų, bet aš prisilaikydamas švento rašto sekmadieniais švenčiu. Esu senas, laikas jau prisiversti. Geriau pirmadienį ankščiau atsikelsiu. O dabar laikas gulti. Laba naktį".

* * *

Gal dėdei bus nuostabu, kaipo farmeriui, turinčiam įvairių paukščių, kad Nerijos žvejai varnas valgo, bet žvejams varna tai skaniausis paukštis, jie varnos-mėsos nemainytų ant jokios paukštienos, ir kvailina svetį, kuris atvykęs pas juos atsisako valgyt varnieną. Taipat ir aš, taip susigyvenau su žvejais, kad varnos mėsą laikau už skaniausią, lyginau prie balandžio.

Parašyčiau apie varnas — bei jų gaudymą daugiau, bet man atėjo į galvą, mažų dienų prisiminimas. — "Dar prieš karą, važiuodamas rusų girininkas pro Joniškelį, nušovė varną. Aš paėmęs varną parsinešiau namo ir, pradėjo operacijos keliu ieškoti kulkos. Motina grįžusi iš turgaus atėmė iš manęs peilį, davė man beržo rykštės, liepė išnešt varną, ir nusiplauti gerai muilu rankas. Įšėjęs ant kiemo pasislėpiau už tvarto, ir baigiau operaciją stiklu. Motinai tą dieną sugadinau apetitą. Mane barė ir nenorėjo leisti prie stalo. Kuomet aš atėjau gyventi pas Nerijos žvejus parašiau motinai laišką, kad valgau varnas, jos yra riebios ir labai skanios. Rengiaus parvažiavęs užsakyt, kad motina mane pavaišintų varniena, arba bučiau parvežęs jau išardytą varną ir skaniai vaišinęs namiškius, ar jie valgys ar ne, aš bučiau įrodęs, kad tikrai nes valgom varnas Nerijoje, kad mano mažų dienų skriauda klaidinga. Šiandien to nebutų, bet dėja.

A.a. motinos jau nebėra, nebėra kam įrodyt.. Tuomet aš savo pergyvenimus dėdei kitą sykį nu rašysiu, daugiau ir dažniau. O dabar jau prirašiau tris puslapius, ir pasirodo kad nieko naujo neparašiau.

Pas mane gimė mintis, kad viskas, visas mano rašymas beprasmės. Bet jei bus kas įdomu, dėde, atrašyk. Aš parašysiu dar ilgesnius laiškus.

Daugiau iš politikos, dėde sužinai iš laikraščių, nėra reikalo berašyti. Mes dabar vokiečius pešiojam iš visų pusių, neduodam toliau veistis, taip, kad jie darė seniau per 10 metų prie vokiškų direktorijų. Dr. Navakas yra sumanus ir gabus gubernatorius, jo kilmė nuo Pumpėnų.

Žinai, dėdė, vokišką tipą! jie yra kaip žydai, patys muša, patys rėkia. O pabandyk juos užkabinti! Sukelia lermą — lig Kuršių marėse pavasary pabaidytos gulbės. Vokiečiai giriasi esą kilmės ir kraujo romėnų. O kad žydišku papročiu vaduojasi, tai nė žodžio neprasitaria, ir nenori girdėt apie žydus, ir jų neužkenčia kaip, Kainas Ablio.

Vokiečiai rengiasi į žutbutinę kovą. O visas pasaulis gerai supranta, kad vokiečiai pasaulio kiršintojai, ir ne vienas supranta jų iš praeities padarytą klaidą, bet ją atitaisyti ilgas ir sunkus darbas.

Nebeturiu laiko daugiau berašyti: sveikinu — Tamstos sunėnas, Jonas Mikalajunas

24/XI/34 m.

KALĖDŲ ŠVENTĖMS PIANŲ IŠPARDAVIMAS

$25,000 Vertės Aukštos Rušies Pianų Parsiduoda

Sutaupiant Virš 33% IKI 50%

Kiekviena šeimyna nori puikų pianą. Štai jusų proga įsigyt vieną už stebėtinas žemas kainas. Ateikite — pasižiurėkite. Nereikalaujame pirkt.

MAŽIEJI "GRAND" PIANAI
Daug Puikių Modelių iš ko Išsirinkti. Visi Šalies Žymiausių Firmų.
$289

PIANAI
Išviso 25 parsiduoda už šią naują žemą kainą. Nepraleiskit nematę šiuos pianus — tai tik kartą gyvenime pasitaiko tokia proga.
Gera Nuolaida Už Jusų Sena Pianą
$49

EKSTRA NEPAPRASTA!
CHICKERING
"BABY GRAND" PIANAI
Pasauly švelniausias tonas. Niekad pirma nebuvo parduota už šią kainą. Pasiteiraukit apie šį nepaprastą pasiūlymą!
$ 639
Kaina Pirmiau Buvo $1,000

PASTABA Pirkite bile Pianą Lengvomis Mokestimis. Atsiminkite, mes nereikalaunam nuošimčio! Musų geras vardas pr paskutinius 30 metų yra jusų užtikrinimas teisingumui.

CHARRON'S
Pianų — Radio Priimtuvų — Šaldytuvų
20 TRUMBULL GATVĖS — TEL DIAL 4-9430
AIDARYTA VAKARAIS

Arėjas Vitkauskas

RANKOS, KURIŲ NEBESPAUSIU

Šiandien už lango siunta vėtra ir gaivališkais sparnais neša pasiutusį laiką. Kaip pasibaidęs arklys, musų gyvenimo laikas neša mus per dienų nelygumus, kol nutrenkia į mirties duobę... Visi mes tos vėtros nešami, ir giedrųs vaizdai yra tik musų pergyvenamuoju sapnu. Nieko nėra realesnio už mirties duobę, į kurią mus nutrenks gyvenimas, kuris pagriebė mus tiesiai iš motinos ysčiaus, iškėlė aukštai ant savo rankų, mes užaugome, jų neva liuliuojami ir supami, bet — supami tik tam, kad tikrai užmušti, trenkiant į duobę sukurio gale...

Tą kalbą mano širdžiai šiandieninė vėtra. Praeis kartųs nusivylimai, neamžinai žydės retos laimės šypsenos, visi — ir apviltieji, ir apvylusieji — busime, pagaliau, dulkėmis, kurios padės kurtis naujai gyvybei žemėje. Musų dulkės, išsiskirsčiusios, vienos žydės buriančiose gėlėse, kitos tekės kraujuje tų, kurie po musų gyvens, tų gėlių žavesyje mylės, paliks kitus gyventi, mylėti ir nusivilti, — taip be galo, kol musų visa planeta virs dulkėmis. Toks yra dulkių kelias!

* * *

Nemirtingojo Diumos tragedija "Monte Kristo" prasideda juros viesulo metu. Senasis Neptunas žaidžia likimu žmonių, uždarytu skiedrelėje, kuri vadinasi laivu...

Nemirtingojo Šekspyro "Hamleto" pasaulinė tragedija pradedama vėtros scena. Pilies sargybiniai, vėtros ir dvasios gąsdinami, juk esame visi mes, kuriuos neša pasiutęs arklys — Laikas, ir gyvenimas darko musų ramybę įvairiomis kasdieninėmis dvasiomis...

Nemirtingo savo žiaurumu didžiojo karo tragedija scenoje — "Garbės spekuliantai" prasideda lauke dukstančia vėtra ir laužomomis viltimis žmonių širdyse viduje...

"Mane pagimdė motulė audringą naktį ir niekur aš nerandu ramybės, tik šaltas kapas ją atneš" — guodžiasi lietuviškas "Hamletas" — "Šarunas — Dainavos šalies kunigaikštis" savo vardo sceniškoje tragedijoje.

Bet visi — ir tie, kas kurė tuos nemirtingus kurinius — taip pat nuo pat motinos ysčiaus buvo pagriebti ant rankų bėgančio, žaibu trenkiančio į pabaigos tikslą jau pačioje pradžioje, siaubuno Laiko!..

* * *

Njujorko rudeniniai rukiai dar neišsiskirstė iš mano vaizduotės atsiminimų skyriaus, dar taip nesenai vandenynas padėjo Laikui išmesti mane į užmirštų indėnų žemę, dar taip mažai turėjau progos paspausti rankas-tų, kurie atsinešė į šio krašto platybes tą patį kraują, kurį kadaise liejo kryžiuočiai. Nemuno visuose krantuose, o jau, štai, netekau trijų rankų, kurias spaudžiau, kurios ir ant mano rankos paliko šilumą ir pagimdė jausmą, siekiantį širdį.

* * *

Pirma mano spausta ranka atšalo ir nuėjo į indėnų kraują košusią žemę su išėjusiu iš musų tarpo daktaru Kaspučiu.

Antrą ranką nesenai nusinešė Olševskienė.

Trečią ranką šiandie surijo ugnies tigras krematoriume... Ar aš galėjau kuomet manyti, kad Juozo Kemėšio ranka ir mano akimis duos progos šiandien matyt, kaip dega prieš milijonus metų susiformavęs žmogaus dabartinio pavidalo kunas ugnyje, kuri sugalvota tik prieš nedaugelį metų.

Taip, — aš girdėjau krematoriumo krosnies durų lėtą, bet tikrą, kaip musų gimimas ir mirtis, užsidarymo bružesį, aš girdėjau užesį dirbtinos dvidešimtojo amžiaus ugnies!..

Kemėšis dar tebeduluoja mano akyse gyvas, kokį jį mačiau Čikagos scenoje per "Audrą giedroje", o, štai šiandien, jo artimieji atsiima tik jo pelenus!..

Broliai! Seserys! Prieš kapo žemę, prieš šią ugnį, tebus gėda kiekvienam, kas gali dar iš tos žemės ir iš tos ugnies daryti "pažiuras", iškėlimus ar paniekinimus! Ar žemė lėtai, ar ugnis tik per akimirksnius, vis ta pati visų motinų motina gamta padeda išardyti tą, iš ko ji pati sudeda vienetą, vadinamą žmogumi — gamta partijos bilieto arba parapijos knygutės neturi: kai ateinam prie gamtos durų, pro kurias amžinai išeina musų gyvybė, paliekame visus dokumentus!..

* * *

"Audra giedroje"—įspaudė man į vaizduotę Juozo Kemėšio vaidinantį pavidalą, šios dienos vėtra tą pavidalą užpuolė atimti. Ir vėtra nugalės — nes bus laikas, kai ji ir mano pavidalą atims iš akių tų, kurie dabar mane myli arba manęs neapkenčia... Tas pats bus ir su meilės ar neapykantos man reiškėjais.

Panelei iš Chicagos

Pavirto dienos skauduliu,
Čikaga merdi puliuose,
ar pasiskusti tau galiu, —
juk tau aš "nul"1) esu!..
Ar pasiskųsti tau galiu,
kad mano dvasiai rudenį
su apvilimo skaudulių
davei, kaip orą nudienį?..
Sieloje pasišvaisčiusi,
man palikai kentėjimą —
kaip tas ruduo, sulaisčiusi,
sumynusi žydėjimą...
Kaip Petras tris kartus —
manęs išsižadėjusi,
lenkiesi prieš centus, —
sakaisi dar mylėjusi...
Išgąsdino tave
tik dolerio skambėjimu,
palikusi mane
džiaugiesi tu "laimėjimu".
Gerai, te širdį tau atneš
ant jos padėjęs pinigą —
turėsi draugą "keš",
turėsi širdžiai "įeigą"..
Likimas tau primins,
kai busi prisisotinus,
kad niekis pinigai,
kad klysta, jais "laimę" grįsdami,
visi "draugai",
visi "tėvai"
ir visos motinos!

1) Zero

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Lietuvos Vaikučiai Užsieniečiams Vaikučiams

Užsienio lietuviams remti draugija laikraščiuose paskelbė atsišaukimą į Lietuvos vaikučius ragindama juos ruošti ir siųsti Kalėdų dovanėles savo broliukams bei sesutėms, gyvenantiems užsieniuose. Štai tas atsišaukimas:

"Po visą pasaulį išsibarstę gyvena jusų mažyčiai broliukai ir sesutės — lietuviukai ir lietuvaitės. Dažnai jų tėveliai gražiai jiems pasakoja apie jų tolimą Tėvynę Lietuvą ir pamokina ją gerbti ir mylėti. Pasakoja ir apie jus, vaikučiai, sakydami, jog jųs jau dabar mokate gražiai mylėti savo tėvelius ir artimuosius, o išaugę lygiai gražiai mokėsite mylėti visus žmones ir Lietuvą Tėvynę. Šitai iš savo tėvelių girdėdami, anie, svetimuose kraštuose gyvenantieji mažieji lietuviukai ir lietuvaitės pamylsta jus, savo mažus brolius ir seseles, pamylsta ir Lietuvą Tėvynę, tada panori jus pamatyti, jus pažinti, ima ilgėtis ir jus ir Lietuvos Lietuvėlės.

"Pamylėkite gi tuos savo tolimus broliukus ir jųs Lietuvos vaikučiai. Pamylę gi prisiminkite, kad artinasi džiaugsmingos Kalėdos ir visų vaikučių taip mylima, taip laukiama žvaigždėta eglaitė. Prisiminkite, kad eglaitė teikia jums gražių dovanų, o sykiu ir daug džiaugsmo ir daug malonumo. To paties džiaugsmo, tos pat eglaitės su gražiomis dovanėlėmis norėtų turėti jusų tolimi broliukai ir sesutės. Bet didelė dauguma jų neturės iš kur tų gražių dovanėlių gauti, nes jų nelanko geras's lietuviškas Kalėdų senelis. Belieka jiems tik iš Jųs, Lietuvos vaikučiai tų dovanėlių laukti. Todel neatidėliodami rinkite savo tolimiems broliukams ir sesutėms dovanėles Kalėdų eglaitei: kas gražų žaisliuką, kas knygelę, paveiksliuką, kas saldainių, sausainėlių rišulėlį, kas dar ką kitą. Ir kad visa tai butų, kiek galima, lietuviška, saviška.

"O jusų tolimiems draugužiams bus ypač malonu, jeigu prie dovanėlių kiekvienas iš jųs ir savo vardą ir pavardę ir adresą, o dar ir kokį laiškelį pridės. Tada daugelis iš jų tikrai ir gražų padėkos žodį jums atrašys. Neatidėliodami imkitės darbo, nes laiko nedaug neliko. Ruoškitės ir rinkitės dovanėles, o kas jums truksta, prašykite savo tėvelių pripirkti. Paruošę ir surinkę tas dovanėles atiduokite jas savo tėveliams ir paprašykite juos mums pasiųsti, o mes žinome, kur gyvena tie tolimi jusų broliukai ir sesutės, ir visą jiems persiųsime.

DULR Centro Valdyba"

Lietuvos Ekonominio Gyvenimo Apžvalga

Šiųmetinė Lietuvos prekyba ir pramonė ėjo maždaug tąja pačia kryptimi, kaip ir pereitais metais. Ypač gyva prekyba buvo viduje, vaisių ir daržovių rinkose. Tik laikinės žemės ukio gamybos rušys, kaip obuoliai ir žąsys, didesnės apyvartos neparodė. Tai buvo todel, kad šiemet vokiečiai lietuviams žąsims ir obuoliams visai uždarė savo rinką. Dabar Lietuvoje, kritus javų kainoms, ukininkai susilaiko nuo jų pardavimo ir laukia kainų pakilimo. Kai kurie pirkliai pigiai javų prisipirkę, taip pat laukia kainų pagerėjimo. Lietuvos pramonės bendrai paėmus dirbo gana normaliai. Kai kurios pramonės šakos darbą net išplėtė. Tekstilės (audinių) fabrikai tiek Kaune tiek Klaipėdoje beveik visą laiką dirba net dviem-trim darbininkų pakaitom. Tik metalo fabrikai dirba ne visas dienas per savaitę. Mažiau turėjo darbo ir avalinės fabrikai, nes vis dar daug avalinės atveža iš užsienio. Alaus, degtukų, arbatžolių, tabako, degtinės, spirito ir kitų akcizuojamų prekių gamyba sumažėjo. Tiktai vyno gamyba žymiai padidėjo.

Šiemet įsisteigė 40 naujų pramonių įmonių, į kurias įdėta pusantro milijono litų. Pernai įsisteigė 30 įmonių, į kurias įdėta 1 milijonas litų. Šiemet per visą statybos sezoną miestuose pastatyta ar baigiama statyti 1340 gyvenamųjų, 66 įmonės ir 1393 kitos rušies trobėsiai. Į šią visą statybą sudėta apie 19 milijonų litų. Siemet pastatyta gyvenamųjų namų maziau kaip pernai, bet į juos įdėta daugiau pinigo, nes namai statomi vis didesni, moderniškesni. Bankrotų buvo mažiau kaip pernai Siemet bankrutavo 17 firmų su apie 800,000 litų kapitalo. Pernai bankrutavo 19 firmų ir padarė apie 1 milijoną litų nuostolių.

Ligšiol Lietuvoje buvo 285.000 nekilnamojo turto varžytinės. Tas turtas buvo įkainuotas apie 2 milijonus litų. Iš varžytinių parduodamojo turto įkainuotoji suma šiemet žymiai yra mažesnė nei pernai. Protestuota vekselių ikišiol už apie 18 milijonų litų. — Tsb.

Lietuvoje Steigs Liaudies Biblioteką

Po nepriklausomybės atgavimo, Lietuvoje buvo susirupinta ir žmonių kulturiniais reikalais. O jų buvo visa eilė. Tik ligšiol nebuvo tam tikrų įstaigų, kurios savyje jungtų visų kulturos reikalų tvarkymą. Tiesa, žmonių švietimo darbe, namų ukio, žemės ukio ir kitose srityse jau ir ligšiol pavieniai asmenys ar organizacijos yra daug nuveikę. Tačiau ligšiolinis kulturos darbas Lietuvoje nebuvo planingai ir tam darbui atsidėjusių žmonių varomas.

Nuo šių metų rugsėjo vidurio prie Lietuvos Švietimo ministerijos įsteigtas tam tikras departamentas, kuriam pavesta specialiai rupintis kulturos reikalais. Nors ir per trumpą gyvavimo laiką, kulturos departamentas jau yra nemažai nuveikęs. Pirmiausiai jis pamatė Lietuvos kaimuose trukumą liaudies bibliotekų. Šių bibliotekų steigimui kulturos departamentas ypatingai susirupino. Jis paruošė butiną liaudies bibliotekų planą. Manoma, kad liaudies bibliotekos bus pradėtos steigti nuo ateinančių metų pradžios.

Kulturos fondo klausimas Lietuvoje yra vienas aktualiausių dalykų. Toks fondas savo lėšomis rupintųsi meno ir literaturos kėlimu. Ir šį fondą kulturos departamentas mano netolimoje ateityje įsteigti. Taip pat įvairių privačių asmenų išlaikomų kursų, studijų ir kitų panašių įstaigų reikalai irgi yra kulturos departamento žinioje. Taip pat ši kulturos įstaiga susirupinusi sieninių apsaugojimu. Tuo tikslu Kaune yra suorganizuoti senienų apsaugojimo kursai, kuriuos lanko apie 50 asmenų. Tsb.

Kas Dedasi Ant Tilžės Tilto

Jau buvo rašyta, kad vokiečiai keršto sumetimais suvaržė taip vadinamą mažąjį pasienio susisiekimą tarp Vokietijos ir Lietuvos. Juo toliau juo šis susisiekimas dar smarkiau varžomas. Dabartiniu laiku prieita net prie to, kad pasienio gyventojams leidžiama susiekti tik kelias valandas per dieną. Ir tai, einantieji ir grįžtantieji vokiečių muitininkų ir policijos smulkiausiai iškratomi.

Ko gi taip veržiasi Tilžės ir bendrai viso Vokietijos pasienio gyventojai į Lietuvą? Hitlerininkai taip nušeimininkavo Vokietijoje, kad ten vargingesniems žmonėms net gręsia bado pavojus. Maistas labai brangus ir jo sunku gauti. Gi čia už Nemuno, Lietuvoje maisto gali pigiai pirkti kiek tik nori. Alkio verčiami, Vokietijos pasienio gyventojai ir veržiasi Lietuvon nors sočiau pavalgyti. Taigi, ne del kokių kitų priežasčių Tilžės gyventojai reikalauja laisvo mažojo pasienio susisiekimo su Lietuva, o tik tuščio pilvo gurgimo verčiami. Tačiau Vokietijos valdžia į žmonių alkį neatsižvelgia. Jie kratomis ir net bausmėmis verčia alkanus pasienio gyventojus nesiveržti į Lietuvą nors pavalgyti.

Visaip persekiojami tilžiečiai kart-kartėmis vis delto ateina Lietuvon ir čia nusiperka paprasčiausių, reikalingiausių maisto dalykų. Grįždami, maisto produktus jie turi paslėpti po rubais, po kepurėmis, net vaikų vežimėliuose, nes vokiečių muitininkai ir policija daro stropias kratas. Ir vargas tam, pas kurį randa didesnį kiekį maisto. Tada iš žmogaus atimamas sienai pereiti leidimas, pats baudžiamas, neštas maistas konfiskuojamas. Ir tokių atsitikimų per dieną yra šimtais. Tačiau jų tilžiečiai neboja, nes gurgiantis pilvas reikalauja maisto.

Labai dažnai ant tilto prie vokiečių muitinės susirenka minios žmonių. Ilgai laukdami ir Lietuvon neleidžiami, Tilžės gyventojų minia pradeda įvairiai šukauti, pralaužia policijos grandinę ir visi su Lietuvoje nupirktais produktais be kontrolės perbėga į Tilžę, o kiti, norintieji maisto pirkti — į Lietuvos pusę. Saugodamosi nuo minios triukšmo vokiečių policija Tilžėje yra uždariusi judėjimą kai kuriomis gatvėmis, vedančiomis į tiltą.

Policijai pasienio gyventojus kratytį ir bausti padeda naciai. Jie patys budami alkani, varvina seilę, pamatę lietuvišką maistą, tačiau vargina ir kitus, sau tik pigesnės duonos ieškančius.

Lietuvos pasienio gyventojai irgi smarkiai ekonomiškai nukenčia nuo tokio vokiečių mažojo susisiekimo varžymo. Mat Lietuvoje maistas labai pigus ir jo yra gausus perteklius. Lietuviams pasieniečiams Tilžė ir kiti Vokietijos pasieniai ankščiau buvo gera rinka maisto pertekliui. Gi dabar, kai Vokietijos pasienio gyventojai jo turi daug mažiau pirkti, nebėra vietose kur maisto produktus padėti. Tenka jį parduoti krašto viduje ir žymiai nukentėti ekonomiškai, nes gaunamos mažesnės pajamos.

Dabartinis Lietuvos Žemės Ukio Stovis

Šiemet Lietuvoje buvo pakankamai geras oras, tiek javams augant tiek jiems subręstant ir nuvalant. Todel šiemet javų ir bulvių derliai yra didesni ir geresni, negu ankstybesniais metais. Nežiurint savo gražių darbo vaisių, dabar Lietuvos ukininkas negali jais taip džiaugtis, kaip kad ankščiau džiaugdavosi. Žemės ukio produktus ukininkai daug sunkiau ir žymiai mažesnėmis kainomis parduoda, negu prieš dvejus metus. Tiesa, su žemomis kainomis ukininkai dalinai jau yra apsipratę. Tačiau negali apsiprasti su tuo faktu, kad ir žema kaina ne visur ir ne visados žemės ukio produktus galima parduoti

Palyginti net su praėjusiais metais, dabar Lietuvos ukininkų padėtis yra dar daugiau pasunkėjusi. Daugumos žemės ukio produktų kainos yra nukritusios dar 10-15%. Pieno produktus, bekonus ir paukščius sunku kur nors iškišti. Lietuvos ukininkai visokių gėrybių turi perdaug. Tačiau jiems stinga upo, nes jų piniginės pajamos dabar visiškai sumažėjo. Juo toliau, juo ukininkų sunkumai ne tik nemažėja, bet dar labiau auga, nes parduodamųjų dalykų kainoms krintant, perkamųjų prekių kainos nemažėja. Šiemet ukininko pajamos mažesnės 15-20%, o išlaidos lieka tos pačios, kaip ir pernai. Šiemet Lietuvos ukininkų padėtis yra žymiai pablogėjusi ypatingai tose vietose, kurios yra netoli Vokietijos sienos. Kaip žinome, Vokietija šiemet ypatingai suvaržė savo rinką Lietuvos gaminiams. Kartu ji beveik panaikino ir taip vadinamą mažąjį pasienio susisiekimą, kuris buvo naudingas tiek Lietuvos, tiek Vokietijos pasienų gyventojams. Taigi Lietuvos gyventojai Vokietijos pasienyje ankščiau vis kaip nors iškišdavo žymią dalį savo gaminių Vokietijon. Gi dabar ir jiems ši rinka jau uždaryta. Tuo budu, be ekonominės krizės, Vokietijos pasienio gyventojams atsirado dar vienas naujas sunkumas, kurį jiems nelengva pernešti.

Javų ukis del gero derliaus šiemet pasirodė pelningesnis už kitas žemės ukio gamybos šakas. Tačiau pienininkystės srity nebe matyti pažangos. Nors ji kai kur plečiama, tačiau pajamos iš jos nedidėja. Bekoninių kiaulių rušis gerėja. Jų supirkimui bei eksportui sumažėjus, pradedama kiaulių mažiau auginti.

Lyginant su 1933 m. derliumi, šiemet žirnių, vikių ir bendrai, ankštinių augalų derlius vertinamas daug žemiau, negu pernai. Tuo tarpu kitų javų derliai vertinami apie 19% aukščiau. Delto šiemet ir susidaro beveik visų javų didesnis perteklius, negu buvo pernai.

Žiemkenčių sėja šiemet praėjo labai palankiomis sąlygomis. Šiltas ir sausas ruduo leido ne tik gerai žiemkenčius įsėti, bet ir paruošti dirvą pavasario darbams. — Tsb.

PADIRBTI DANTYS IR TILTELIAI

KURIE YRA PILNAI GVARANTUOTI KAD TIKS IR ATRODYS NATURLIŠKAI IR YRA PADAROMI MUSŲ PAČIŲ LABORATORIJOSE. VARTOJAMA VIEN TIK GERIAUSIA MEDŽIAGA!

"KAINOS PRITAIKYTOS JUSŲ ŠIOS DIENOS KIŠENIUI"

Dantų Ištraukimas — Dantų Išvalymas

Sutaisom Dantis (Padirbtus) Kol Laukiate

Iš Anksto Pasakom Kainas — Peržiurėjimas Už dyką

Prašome Jusų Paramos

DR. SHAWMUT, DENTIST, INC.

536A MAIN GATVĖS — PRIEŠ FEDERAL GATVĘ

Valandos: Kasdien nuo 9-tos val. ryto iki 6-tos val. vakaro

Pirmadieni, 9-tos val. ryto iki 8-tos val. vakaro

Brocktono ofisas, 172 Main St. — Fitchburgo ofisas, 410 Main St.

Lietuvos Kariuomenės Sukaktuvių Minėjimas

Lapkričio 23 d. suėjo 16 metų, kai pradėjo kurtis Lietuvos kariuomenė. Tos sukaktuvės šiemet gana iškilmingai buvo paminėtos visame krašte. Miestai buvo papuošti tautinėmis vėliavomis, bažnyčiose buvo šventei pritaikintos iškilmingos pamaldos. Kaune pamaldos buvo įgulos bažnyčioje. Mišias atlaikė arkivyskupas Pranciškus Karevičius, o pamokslą pasakė vysk. P. Bučys. Pamaldose dalyvavo Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona, ministeriai, arkivyskupas-metropolitas Skvireckas, karo vadovybė ir daug Kauno įgulos karininkų.

Pavakare kariuomenės šventės minėjimas buvo sunjungtas su Nežinomojo Kareivio laidojimo apeigomis. Po jų Vytauto Didžiojo muziejuje buvo Karininkų Ramovės Tarybos posėdis, kuriame buvo prisiminta Lietuvos kariuomenės kurimosi eiga ir atvaizduotos kovos dėl Lietuvos laisvės.

Kitose kariuomenės dalyse šventė buvo irgi atitinkamai paminėta. Šiemet ją daug kur minėjo ir visuomenė, tuo sustiprindama viso krašto ryšius su kariuomene. — Tsb.

Lietuvos Nežinomasis Kareivis

1918-1920 m. per Lietuvos nepriklausomybės karus žuvo daug geriausių Lietuvos sunų. Vieni jų yra žinomi; jų užrašytos pavardės ir vardai. Žinomųjų žuvusių karių kapus dažnai aplanko jų giminės bei pažįstami, tuos kapus papuošia ir kitokiais budais žuvusiems pagarbą atiduoda.

Greta žinomų karių guli ir niekam nežinomi žuvusieji tėvynės nugalėtojai. Nežinomi jie todel, kad žudami neturėjo su savim jokių asmens dokumentų arba žuvo iš pasalų naktį nuo priešo kulkos. Sąmyšio metu niekas jų nepastebėjo. Tik vėliau jų lavonai buvo rasti. Tiesa, kai kuriems tokius karius pavyko išaiškinti ir jų asmenybę nustatyti. Bet daug jų ir po šiai dienai yra nežinomi.

Tie nežinomieji Lietuvos kariai yra verti lygiai tokios pat pagarbos, kaip ir žinomieji.

Lietuvos kariuomenės vadovybė ir nutarė kariuomenės šventės dieną, lapkričio 23 d. laikinojoj sostinėj Kaune palaidoti Lietuvos nežinomąjį Kareivį. Jis palaidotas karo muziejaus sodely, greta paminklo žuvusiems del Lietuvos laisvės.

Lietuvos Nežinomojo Kareivio laidotuvės buvo labai iškilmingos. Jo kaulai, sudėti gražiame karste, buvo visą dieną pašarvoti Karo muziejaus sodely ant pirmos per nepriklausomybės kovas iš priešų atimtos patrankos. Pačios laidotuvių iškilmės buvo jau saulei leidžiantis. Pagarbą Nežinomąjam Kareiviui atiduoti atvyko Lietuvos Prezidentas A. Smetona, arkivyskupas-metropolitas J. Skvireckas, visi ministeriai, vyskupai, užsienių valstybių diplomatai, karo atstovai, generolai, Lietuvos karo vadovybė, visuomenės veikėjai, mokslininkai, menininkai ir daug tukstančių kitų žmonių. Prezidentas Smetona ant Nežinomojo Kareivio karsto visos tautos vardu uždėjo vainiką. Tikybines laidojimo apeigas atliko senelis arkivyskupas Karevičius, kuris prieš 16 metų šventino Lietuvos savanorių ginklus ir laimino juos einančius į kovą tėvynės ginti. Su Nežinomuoju Kareiviu atisveikinimo kalbas pasakė arkivyskupas Karevičius ir Prezidentas Smetona.

Hi-Test Range

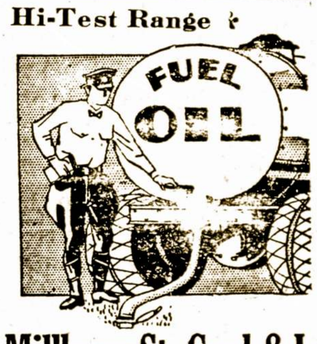

Millbury St. Coal & Ice COMPANY

Tel. Dial 2-7387 — Dial 3-3631

Visokios Rušies Angliai

NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI IR MĖLYNIEJI ANGLIAI, MUSŲ SPECIALIŠKUMAS

Aukštos Rušies Aliejus Pečiams ir Kurui

JONAS KIELA

441 Millbury St., Worcester, Mass.

PIANAI

Įvairių Išdirbysčių

(Upright — Players — Grands)

Už

PIGIAUSIAS KAINAS

$10.00 ir Aukščiau

Lengvos Mėnesinės Mokestys

S. C. Brennan

WORCESTER STORAGE CO.

88 Pleasant Street

Worcester, Mass.

Laikykite Savo Namus šiltai Už Mažą Kainą Šią Žiemą

OLD COMPANY'S LEHIGH

Visai Žiemai Prisikraukite Anglių, Koksų ar Aliejaus Musų Lengvų Mokesčių Planu

Užmokėkite Į Dešimts Mėnesių Pirma Mokestis Nepriverstina

Pasinaudokite Musų Nauju Finansavimo Planu

Telefonuokite del Informacijų

PETER BROS.

Tel. 3-7247 — 161 Washington St.

ANGLYS — KOKSAI — MALKOS ALIEJUS KURUI

PERKAME

Lietuvos

Laisvės

Paskolos

Bonus

Kreipkis

Amerikos Lietuvio Knygynas

Worcester, Mass.14 Vernon St.

Skambant Laisvės varpui ir gaudžiant šautuvų salvei, Nežinomojo Kareivio karstas buvo nuleistas į duobę. Giedant Tautos himną tie žuvusių paminklu išaugo naujas, brangus ir simbolingas Lietuvos Nežinomojo Kareivio kapas, kuriame pagerbti visi, žinomi ir nežinomi Lietuvos karžygiai, žuvusieji dėl tėvynės laisvės. — Tsb.

— Valstybės teatras kas kartą vis platesnius gyventojų sluoksnius pradeda aptarnauti. Teatro skyrius šiauliuose jau trejus metus aptarnauja visą šiaurės Lietuvą, su vaidinimais važinėdamas į didesnius miestelius ir į Klaipėdą. Dabar valstybės teatras pradeda vaidinimus ir Kauno priemieščiuose, daugiausia darbininkijai. Ir mažina bilietų kainą, kad teatras butų visiems prieinamas. Sakysim, moksleiviai ir studentai galės teatrą lankyti net už 25 centus. — Tsb.

VISUOMET

Geriau skolint pinigus negu, kad prarasti kreditą jeigu paliktumet savo skolas nemokėtas. Mes suteiksime ekstra pinigus kurių jums reikalinga.

Ateikit ir pasiteiraukit apie musų

NEW METHOD LOANS

Leidimas 210

544 MAIN GATVĖS

Ben. Mendelsohn

ADVOKATAS

390 Main St. — Room 931-932

Worcester, Mass.

Tel. 5-3865 — Res. 2-4233

Ofiso Tel. 5-2576 — Room 527

Charles W. Tamulonis

Namų Tel. 2-0911

Naujas Lietuvis Advokatas

Prityręs Teisių Žinovas

Teiraukitės

390 Main g-vės—Worcester, Mass.

F. A. Vaišnora, M. D.

(VEIKSNER)

LIETUVIS GYDYTOJAS

OFISO VALANDOS:

Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare

(Sekmadieniais sulig susitarimo)

Tel. 5-7810

96 Vernon G-vės, Worcestery

Dr. Jonas J. Žemaitis

4 LAFAYETTE GATVĖS

PASITARIMAS UŽDYKĄ

Aš išgydysiu ir prašalysiu visus nuospaudas (corns) ir kietumus (calluses) abiejų kojų už 75 centus. Nereikia paskirt laiką išanksto.

KOJŲ ARKŲ PARAMOS UŽ PRIEINAMAS KAINAS

R. V. Westlin, M. D

Gydytojas

Baigęs Mokslą Suomijoj

OFISO VALANDOS:

Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos ir nuo 7-8 vakare

Trečiadieniais — nuo 10-11

45 Prospect Street

Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER

Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.

49 Millbury Gatvės

T. J. COONEY CO

PARINKTI ir IMPORTUOTI

Vynas — Degtinė — Alus

Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką

Neskaitome už Alaus Dėžes

MES KALBAM LIETUVIŠKAI

Tel. Dial 2-9960

82 Millbury St. — Worcesteryje

— Sveikas gyvas brolau!

— Kur eisim?

— Na eisim pas Čėsną — girdėjau turi importoto gėrymo.

VILIAMAS ir ADOLFAS ČĖSNAI

90 Millbury Gatvės

Worcester, Mass.

Čia gausit išsigert importuotų gėrymų

"Russian Cleercoal"

ANGLYS

Aukštos Šilumos ir Mažiau Bačkutės Pelenų Iš Vieno Tono Pabandykite

Doherty Coal Co.

34 Franklin St.—Worcester, Mass.

Sankrova: 241 Southbridge St.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS

Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery

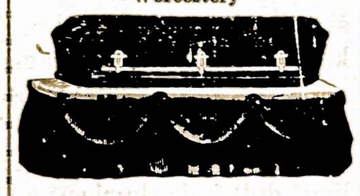

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės— Tel. 5-5898

340 HARDING STREET

LIETUVOS KARIUOMENEI 16 METŲ

Sunkųs ir audringi Lietuvai buvo pirmieji nepriklausomojo gyvenimo metai. Iš visų pusių ji buvo apimta priešų, kurie tik tykojo Lietuvos žemes pagrobti. Bermontininkai, lenkai, bolševikai — tai buvo tie slibinai, kurie slinko į Lietuvą ir čia plėšė ramius krašto gyventojus. Pagaliau, Lietuvoje dar tebepasilikusi vokiečių kariuomenė ir įvairųs vidaus gaivalai visokiausiais budais stengėsi išsprogdinti vos susikurusią Lietuvos valstybę ir ją atiduoti vienam iš anų trijų slibinų.

Matydami ir suprasdami vos gimusiai Lietuvos valsty bei gręsiantį didžiulį pavojų, tuometiniai jos vadovai nutarė organizuoti ginklo pajėgą, kuri galėtų apginti šalies laisvę. 1918 m. lapkričio 23 d. Vilniuje susidarė pirmoji nepriklausomosios Lietuvos kariuomenės užuomazga. Tai buvo tik keli, iš didžiojo karo frontų sugrįžusieji karininkai. Jie toliau varė savo darbą, vietose, po kaimus ir miestelius, organizuodami lietuvišką armiją. Pagaliau, 1918 metų pabaigoje Mykolo Sleževičiaus vyriausybė išleido atsišaukimą į tautą, kviesdama tėvynę mylinčius sunus su ginklu stoti ginti šalies laisvę. Nors tame atsišaukime buvo žadėta išporceliuoti dvarus ir juos išdalinti žemės reikalingiems, tačiau ne šiomis dovanomis susigundė Lituvos sąvanoriai. Juk dėl žemės sklypelio ar kitos dovanėlės niekas savo gyvybe nerizikuoja. Lietuvos kariuomenėn sąvanoriais stojo visi tie, kurių krutinėse bubuvo karšta tėvynės meilė, kurie ryžosi savo gyvybę paaukoti tam, kad kiti jų broliai laisvai gyventų.

Paskaitę aukščiau paminėtą Lietuvos vyriausybės atsišaukimą, buriai jaunų vyrų stojo į kuriamą kariuomenę. Jie sudarė didesnį l i e t u v i š k o s kariuomenės branduolį, kuris privertė nurimti daug Lietuvos vidaus priešų. 1919 m. kovo 5 d. buvo paskelbta mobilizacija Lietuvoje. Tai buvo vienas didžiausių ir rimčiausių Lietuvos valdžios žingsnių. Bematant s u s i d a r ė vienas po kito lietuviškos kariuomenės pulkai. Jiems pirmiesiems reikėjo pakelti labai nelygi kova su Lietuvos vidaus ir išorės priešais. Nudriskę, menkai ginkluoti, alkani Lietuvos kariai didvyriškai gynė tėvų žemės Laisvę. Sunku čia trumpapame straipsnely išskaičiuoti visų musų kariuomenės narsius žygius, ginant lietuvių tautos nepriklausomybę. K a m nežinomos Širvintų, Giedraičių, Troškunų, Daugpylio, Kapčiamieščio didvyriškos kovos ir lietuviškos kariuomenės laimėjimai? Kas negirdėjo apie slaptus lenkų sumanymus pražudyti Lietuvos nepriklausomybę, ją sprogdinant iš vidaus? Ir tiems visiems pragaištingiems sumanymams bei darbams galutiną smugį sudarė susikurusi lietuviška kariuomenė. Ji galutinai apgynė Lietuvos laisvę, nors laikinai be sostinės Vilniaus ir trečdalio žemių. Tačiau ateis laikas, kai lietuviškas kardas sutrupins Lenkijos groboniską leteną ir vėl Vilnius švies Lietuvai, mus tėvynei.

Lietuvių t a u t a gerbia ir myli savo kariuomenę, laisvės ir garbės gynėją. Ta meilė pasireiškė jau pačiomis pirmomis dienomis. Ir kur nesidžiaugs lietuviška širdis, ilgus amžius nešusi vergijos jungą ir, štai, staiga išvydusi savo kariuomenę, savo gynėją ir laisvės laidą. Dabar kiekvienas Lietuvos jaunuolis su didžiausiu noru stoja savo kariuomenėn ir nuliusta, jeigu jo kariuomenėn del kokių nors trukumų nebepriima. Dabar Lietuvoje nebėra tų slapstymų, kariuomenės vengimo, kaip kad buvo rusų vergijos laikais.

Lietuvoje karo tarnyba yra priverstinė. Jeigu tik jaunuolis sulaukęs 21 metų amžiaus, randamas be jokių trukumų, jis privalo kariuomenėje tarnauti. Karo tarnyba tęsiasi 1½ metų. Per 16 metų Lietuvos kariuomenėje įsisteigė visos ginklų rušys: pėstininkai, kavalerija, artilerija, aviacija, technikos pulkas ir t.t. Tik Lietuva dar neturi savo karo laivyno. Atskiri pulkai stovi didesniuose miestuose. Ten jie sueina į glaudžius santykius su visuomene. Šiame svarbiame bendradarbiavime didelį vaidmenį vaidina Lietuvos šaulių sąjunga. Ji yra tas tiltas, kuris arčiau suveda kariuomenę su visuomene, moko civilius gyventojus apseiti su ginklais ir suteikia kitų platesnių kariškų žinių.

Karininkų kadrui parengti Lietuvoje nuo 1919 metų veikia karo mokykla. Gabesnieji Lietuvos karininkai aukštąsias karo akademijas baigia užsieniuose. Ne vien tik Lietuvoje susidariusi gera nuomonė apie lietuvišką kariuomenę. J ą aukštai vertina ir užsieniečiai. Tai paliudija daugelio užsienio karo specialistų viešai pareikšta nuomonė.

Be grynai kariško Lietuvos jaunų vyrų apmokymo, kariuomenė dar dalyvauja ir grynai kulturos kėlimo darbe. Ji leidžia savo laikraščius, knygas, padeda sutvarkyti gražesnes vietas, visuomenei surengia paskaitas ir t.t.

Šių sukaktuvių proga, Lietuvos kariuomenei linkime augti, bujoti, tvirtinti karžygišką dvasią ir įvykdyti visos tautos didžiausią troškimą — atvaduoti sostinę Vilnių ir kitas priešų užgrobtas lietuviškas žemes.

REIKALAUKITE

BOWLERS ALŲ

WORCESTERIO NUOSAVAS PRODUKTAS

ALAUS VARYKLA NUO 1883 METŲ

SUGRĮŽUS Į TĖVYNĘ

J. S. GALINAITIS

Tėvyne, Tu mano gyvybės davėja!
Iš džiaugsmo man tenka Tave apraudot;
Gamtos vaizdai Tavo man širdį žavėja,
Ir skaistgijų teikia dainom's pavijot...
Tu muzos tvirtovė ir simbolis meno,
Fontanas gijelių audimui dainų;
Tau girios, kaip mirtos, žaliuoja nuo seno,
Gamta Tau negaili gausių dovanų.
Štai, kupinas upo šventykloje Tavo
Į amžiną knygą aš vardą dedu;
Šiame gi momente gyvenimo savo,
Pakilęs kaip aras, padange skrendu!...
Širdužė krutinėj išlengvo plesnoja
Laimingai išskridus iš tinklo skausmų!
O siela vien meile Tėvynės liepsnoja,
Nes niekas nevaržo man dvasios, jausmų...
Man rodos čia broliai skausmų tiek nejaučia,
Kai grįštančius mato paukštelių pulkus;
Gamtužė atgijus pavasarį švenčia,
Vainikais dabina lankas ir laukus!...
Visoki sparnuočiai čia čiulba, dainuoja,
Sulėkę kaimiečių sodeliuos puikiuos;
Čia-pat ir gegutė kas rytas kukuoja,
Ramindama brolius, — bent aš taip tikiuos.
Žiedais nukaišytos čia lygios lankelės...
Tėvynė brangioji, kokia Tu graži!
Kaitra priimnesnė šio krašto saulelės...
Jai pagarbą teikia seni ir maži...
Melsvi ežerėliai, aplinkui juos upės,
Dabina per amžius ribas šios šalies!
Gilaus Nemunėlio, sriauniosios Šešupės,
Kranteliai žavėja man stygas širdies!..
Jaučiuosi šiandiena čia dvasioj didingu,
Nes mintys sparnuoja širdužės jausmus;
Slaptingai pagautas svajonių galingų,
Tikiuosi palaidot čia sielos skausmus...
Dėja! gi mus broliai to visko nejaučia —
Kas širdį pritraukia, kas akiai puiku;
Ne užjurio audros jų sielose siaučia:
Jie liudi Tėvynėj, o man čia jauku!...
O, broliai jaunieji, jei norit gyventi,
Jų praeitį turit Tėvynės žinot, —
Gyvenimo laimę sau kilnią sutverti,
Ir žengt prie tikslo — ne tyruos' klajot...
Jei savo Tėvynės gražumo nematot, —
Jųs, broliai, aš kaltint už tai negaliu;
Bet kam gi jųs priešų kraštus aukščiau statot, —
Nežinot ką darot — už tai jųs gailiu...
Sakau jums, o broliai: kitur jei klajosit,
Gal kartais ir rasit sau laimę svetur, —
Tos grožės nerasit, nors amžius ieškosit,
Ką musų Tėvynė tarp girių čia tur...
Tada Ją pažinsit, jos grožę suprasit,
Kaip greitai apleisit Tėvynės ežias,
Ir ieškomos laimės svetur jųs nerasit,
Liudėsit atminę dainas Jos gražias!....
Ilgėsitės broliai jųs savo šalelės,
Kaip elnias ištroškęs šaltinio vandens;
Jums veidus kas dieną nuplaus ašarėlės,
Lietumi beširdžio siaubuno, rudens...

Didis Argentinos Rašytojas

Šių metų pabaigoj (pradžioje XI. '34) sukako 9 metai kaip amžinai užmerkė akis didis Argentinos sunus Jose Ingenieros. Mirė sulaukęs vos 45 m. amžiaus. Jį amžinai minės ne vien Argentina, ne vien Amerika, bet visas pasaulis. Visiškai jaunas budamas pagarsėjo kaip žymus medikas — psichiatras, profesorius Bs Aires universitete. Bet atsisakęs šiltų vietų ir paaukojęs savo biblioteką, išvyko į Europą, kur aplankė žymiausius mokslininkus, susipažino su Europos centrų Alma Mater sistemomis, studijavo socialį gyvenimą, laurais apdovanotas sugrįžo į Argentiną ir pasišventė plunksnos darbui. Redagavo žurnalą "Nosotros", leido "Revista de filosofia", rašinėjo į "Claridad", į "Cultura Argentina". Parašė "Los Ideales viejos" ir "Los ideales nuevos". Įstojo į socialistų eiles. Apibudino Argentinos tautos definiciją: "Argentina turi savystovę tradiciją. Ji nėra indėniška nei kolonijalių laikų — ji gimė drauge su tauta, subrendo ačiu musų mintytojams. Visi kas sveikai galvoja apie argentinizmą, galvoja apie ateitį, apie demokratijos triumfą. Echaverria, Sarmiento, Alberdi yra šios tautos kurėjai".

Apsivertęs Europos laikraščiais ir žurnalais jis atydžiai sekė gyvenimą. Jis gerbė Juan B. Justo, A. Bunge, A. Palacios ir smerkė aristokratiją, skaudžiau, negu tai daro Bernard Shaw. Parašė 15 veikalų: "Los tiempos nuevos", "Hacia moral sin dogmas", "El hombre mediocre", "La Simbola cion de la locura", "Estudio de psicologia" ir kt., kurių didžiuma yra išversta į visas kulturingų tautų kalbas.

Pasaulinis karas labai prislėgė jo upą. Užsidaręs jis rašė, kurė. Ištisai atspėjo karo pasekmes, dabar siaučiantį krizį, monarchų užsibaigimą, diktaturų siautimą. Intelektualis pasaulis jį laiko didesniu už Velsą, Rolandą, France, Barbusse bei Rusellį.

Ingenieros su visais kalbėdavosi familiariškai, draugiškai, vienodai su darbininku ar su fabrikantu. Vienas generolas užsigavo, kad jis į jį kreipėsi su "che", bet Ingenieros jį nuramino, paaiškindamas, kad plunksna yra galingesnė už kardą...

P. Amerikos studentija velionį dievino. Vien kad jį pamatyt ar jo paskaitą išgirsti, atvykdavo studentai iš Čilės, Kubos bei Meksikos. Intelektualiam, šviesių idealų siekiančiam lotynų Amerikos pasauliui jis buvo taip brangus, kaip carų priespaudos laikais jauniems Lietuvos revoliucionieriams buvo brangus lietuvių tautos žadintojų Basanavičiaus, Kudirkos, Viduno, šliupo vardai ir ne vienas Aušros Sunus, kad tik su jais pasimatyti vykdavo į Varną, Tilžę, Šakius ar Serantoną...

Kaip kiekvieną metą, taip ir šį kairioji Argentinos moksleivija, rašytojų sąjunga ir universitetų profesoratas, visa eile paskaitų paminėjo šį didį Argentinos sunų, o jo kapą papuošė raudonų ir baltų rožių vainikais. A. L. B.

NAUJŲ KNYGŲ KATALOGAS

Dabar artinanties ilgiems žiemos vakarams, kiekvienas iš musų turim daugiau liuoslaikio. Taigi, kad nepraleist tą liuoslaikį kur bereikalingai, įsigykime naudingų moksliškų knygų, kurios bus geriausi musų draugai liuoslaikio praleidimui. Šičia mes talpinam visą eilę parinktinų knygų, kurias patariam kiekvienam įsigyt. Prie to turim pasakyt, kad iš čia talpinamų knygų tiktai teturim po kelis egzempliorius ir todel tik tie galės gauti, kurie pasiskubins su užsakymais.

1—Iš Tamsios Praeities į Šviesią Ateitį. Pasakojimai iš žmonių kulturinės istorijos. Parašė M. Rubokinas. Su paveikslais, 220 pusl. 1.00

2—Naujųjų Amžių Istorija. Parašė V. Zakševskis. —
I Dalis—Ligi Didžiosios Prancuzų Revoliucijos. 173 pusl.
II Dalis—Nuo Didžiosios Prancuzų Revoliucijos ligi Pasaulinio karo galo. 220 pusl.
Vidurinių Amžių Istorija. 220 pusl. Visos trys knygos .. 2.00

3—Viduriniųjų Amžių Istorija. Su paveikslais ir žemėlapiais. Parašė Prof. B. Viperis. 179 pusl. 1.75

4—Lietuvos Istorija. Antra praplatinta laidu su penkiais žemėlapiais. Parašė A. Alekna. 235 pusl. 1.25

5—Senovės Istorija. Rytų, Graikijos, ir Romos istorijos. Paveiksluota. Parašė Ivanovas. 226 pusl. 1.25

6—Musų Istorijos Pradžiamokslis. Pradžia kulturos ir Lietuvos krašto Istorija. Gausiai paveiksluota. Su žemėlapiais. 162 pusl. .. .90

7—Musų Senovė. Žurnalas Lietuvos Istorijos Medžiagai rinkti. 575 pusl. ..... .50

8—Iš A. Mickevičiaus raštų. Mokykloms parinko M. Biržiška. 246 pusl. 1.00

9—Lietuvių Literaturos Istorija. Vadovėlis supažindinantis su lietuvių literatura ir žymesniųjų kurinių turiniais. Parašė Mira. 142 pusl. ..... .80

10—Dainavos Šalies Senų Žmonių Padavimai. Senovės lietuvių legendos. Papuošta daugeliu iliustracijų. Parašė Vincas Krevė. 152 pusl. 1.00

11—Raštas. Jo mokymo naujieji keliai. Vadovėlis padedantis kiekvienam išsidirbti gražų asmeninį raštą. Su 19 rankos rašto pavyzdžių. Parašė St. Brašiškis. 84 dideli puslapiai. 1.00

12—A. Vienuolio Raštai. Įdomųs pasiskaitymai — lengendos. 348 pusl. 1.50

13—Grapas Montekristas. Labai įdomus romanas šešiuose tomuose, parašytas A. Diumo. Su paveikslais. 1523 pusl. 5.00

14—Veikalai, Veikalėliai, ir Vertimai eilėmis. Parašė Jonas Jonila. Su audekliniais apdarais.
I pluoštas. 167 pusl. ..... .85
II pluoštas. 181 pusl. ..... .85
III pluoštas. 134 pusl. ..... .85

15—Vainikai. Naujesniosios poezijos antologija. Rinkinys eilių su poetų-autorių atvaizdais. Paruošė K. Binkis. 230 pusl. 1.50

16—Vaižganto Raštai. Vieno iš populiaringiausių lietuvių rašytojo kuriniai susidedanti iš septynių storų tomų. Visi 7 tomai 7.50

17—Quo Vadis. Istorinis romanas iš Romos Emperatoriaus Nero laikų. Parašė H. Sienkievič. 2.50

18—Žemaitės Raštai. Didelis rinkinys garsios rašytojos Žemaitės kurinių. Trys dideli tomai. 5.50

19—Žemaitės Raštai. Dviejose knygelėse.
I—Rudens Vakaras, Atžala, Motyna, Studentas. 46 pusl.
II—Sučiuptas Velnias Sutkai. 51 pusl. Abidvi knygelės ..... .75

20—A. P. Čechovo Raštai. Rinkinys įdomiausių io garsaus rusų rašytojams apysakų. 181 pusl. 1.00

21—Mergaitės Išėjusios į Moteris. Apysaka apie Amerikietes mergaites ir jų gyvenimo prietikius. Parašė L. Alcott. 210 pusl. 1.00

22—Jaunoji Lietuva Poėma parašyta Maironio-Mačiulio. Antra pataisyta laida. 131 pusl. ..... .80

23—V. Krevės Raštai. Rinkinys pasakų ir dainų, palinksminančių liuosas valandas. 246 pusl. 1.00

24—Ištrėmimo keliais. Pirmieji bandymai. Eilės. Parašė Pr. Budvytis Svyrunėlis. 153 pusl. ..... .50

25—Sakalėlis. Antrosios knygos pradžios mokyklai. Parašė Esmaitis. Paveiksluota. 148 pusl. ..... .65

26—Sakalėlis. Trečiosios knygos pradžios mokyklai. Paveiksluota, su daug skaitymų. 340 pusl. 1.00

27—Vaikų Darbymečiui. II dalis. Parašė J. Murka. 319 pusl. 1.25

28—Vaikų Darbymečiui. III Dalis, J. Murkos. Apima Beletristiką ir Gamtą. 407 pusl. 1.50

29—Vaikų Darbymečiui. J. Murkos. Krašto mokslas ir kiek geografijos. 280 pusl. 1.00

30—Lietuvių Tautos Istorija. Parašyta atsižvelgiant į istorijos bėgį kaipo į realių gyvenimo sąlygų rezultatl. Parašė St. Matulaitis. 260 pusl. 1.25

31—Eitika. Mokykloms vadovėlis. Parašė K. J. Škruodys. 130 pusl... 1.00

32—Aušros Sunus. 4 veiksmų drama. Parašė Čiurlionienė-Kymantaitė. 114 pusl. ..... .80

33—Sodžiaus Teatras. Patarimai Sodžiaus Vaidintojams. Parašė Brundalas. 100 pusl. ..... .80

34—Šis—Tas Vaikų Teatrui. 4 veikaliukai. 1—Bauba. 2—Išvadavo. 3—Eglaitė. 4—Duonos beieškant. Parašė A. Giedrius. 69 puslapių ..... .40

3—Giedojimų Mokykla. Vadovėlis chorų dirigentams vargonininkams, giedojimų mokytojams, ir mokiniams. Sustatė kun. Teodoras Brazys. 121 pusl. 1.00

36—Dainų Literaturos Vadovėlis. Naujai paruoštas Leidimas. Parašė M. Biržiška. 101 pusl. ..... .75

37—Muzikos Teorija. Vadovėlis išmokti pagrindiniams muzikos dėsniams. Parašė kun. Brazys. 55 pusl. 1.50

38—Organinė Chemija. Pamatinės žinios be kurių negalima tinkamai suprasti šios mokslo srities veikalų. Parašė V. Ruokis. 384 pusl. 3.00

39—Gamta ir jos Reiškiniai. Keturiose dalyse. Kiekvienam duoda tikrą gamtos supratimą. Par. J. Trojanovskis. Pradžios mokykloms
I dalis. Neorganinė dalis. 72 pusl. Paveiksluota.
II dalis. Augalai. 141 pus.
III dalis. Žmogus ir gyvuliai. 92 pusl.
IV dalis. Fizika. 72 pusl. Visos knygos 1.50

40—Gamtos Mokslo Vadovėlis. Trys Dalys. Skirta žemesnėms viduniu mokyklų klasems. Parašė J. Trojanovskis. Daug paveikslų.
I dalis. Oras, vauduo, žemė. 198 pusl.
II dalis. Augalas ir jo gyvenimas. 189 pusl.
III dalis. Žmogus ir Gyvuliai. 192 pusl.
Visos knygos 3.00

41—Gamtos Pasakos. Labai įdomios apysakos apie gamtą. Parašė K. Evaldas.
I Tomas. 125 pusl. ..... .50

42—Augalų Fiziologija. Vadovėlis apie augalus ir jų sudėtį. Parašė M. Stankevičius. 134 pusl, iliustruota. ..... .50

43—Žemės Ukio Koperacija. Koperacijos darbuotojams vadovėlis. Parašė P. B-is. 170 pusl. 1.00

44—Maistas ir Valgių Gaminimas. Mokykloms ir Šeimininkėms vadovėlis. Pamokymai, kaip gaminti sveikus ir skanius valgius sveikiems, vaikams ir ligonims. Parašė Dr. J. Kvedaras, 204 pusl. 1.00

45—Jaunasis Dailidė. Staliams visokių baldų išdirbimo vadovėlis. Virš 200 paveikslų. Paruošė L. Bubelis. 94 pusl. 1.00

46—Lietuvių Kalbos Sintaksė. Rygiškių Jono sintaksės turiniu naudodamasis parašė P. Klimas. 51 pusl. ..... .35

47—Lietuvių Kalbos Vadovėlis. III ir IV kalbos mokslo laipsniai. Parašė J. Murka. 289 pusl. ..... .75

48—Lietuvių Kalbos Vadovėlis. Pirmosioms vidurinių mokyklų klasėms. Rygiškių Jonas. 103 pusl. ..... .75

49—Lietuvių Rašybos Vadovėlis. Vadovėlis išmokti taisyklingai rašyti lietuvių kalbą. Parašė Liudas Gira. 78 pusl. ..... .50

50—Skaitymai Lietuvių Kalbos Pamokoms. Apysakėlės dainos, pasakos,del prasilavinimo lietuviškai skaityti. Sutaisė P. Klimas. 294 pusl. 1.25

51—Poezijos ir Prozos Teorija. Vadovėlis skirtas vidurinėms mokykloms bet naudingas ir savamoksliams. Parašė St. Češunas. 77 puslapių. ..... .50

52—Stilistika. Vadovėlis literaturos teorijai. Parašė M. Gustaitis. 250 puslapių. 2.00

53—Vargo Mokyklai. Burelio mokytojų rinkinys kalbos mokslo reikalui. 206 pusl. 1.25

Kas iš čia suminėtų knygų pasirinks iki $5.00, tas gaus 25 nuošimčius nuolaidos. Mažiau imant, parsiduoda čia pažymėta kaina. Knygų persiuntimo lėšas padengsim mes patys. Pinigus siųskite doleriais, money orderiais arba čekiais. Adresuokite sekančiai:

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon Street — Worcester, Mass.

Vietos žinios

IŠ LIETUVIŲ DRAUGIJŲ VEIKIMO

Artinanties naujiems metams, tarpe vietos lietuvių draugijų reiškiasi smarkus judėjimas: renka naujas valdybas, kiekviena organizacija stengiasi pastatyt kuo geriausius žmones, kad sąžininškai vestų draugijų reikalus. Ir beabejonės, kad musų draugijų valdybos stengsis savo užduotis kuo geriausiai atlikt. Tik suprantama, kad tie žmonės daug pasekmingiau juos atliks, jei visi draugijų nariai ateis jiems į pagelbą su savo iniciatyvą ir stengsis visuose reikaluose savo išrinktiems pagelbėt, pamirštant visus ypatiškumus. Taip elgentis musų draugijos, musų kliubai pavyzdingai bujos.

Vilniui Vaduoti Sąjungos Susirinkimas

V.V. S-gos Skyriaus metinis susirinkimas įvyksta gruodžio 20-tą dieną, 1934 m., 12 Vernon gatvės, kaip 7:30 val. vakare. Šiame susirinkime bus renkama valdyba del ateinančių 1935 metų.

Kviečiame visus V.V.S. narius ir visus kitus lietuvius norinčius darbuotis del Vilniaus vadavimo, dalyvauti šiame susirinkime. **Korespondentas**

Mirė Marijona Puišienė

Marijona Puišienė, kuri gyveno adresu 7 Whitney gatvės, sulaukusi 60 metų amžiaus, mirė gruodžio 10-tą dieną, išryto. Ji mirė Worcesterio Miesto Ligoninėje, po trumpos ligos. Jos vyras Vladas Puišys mirė apie 7 metus atgal. Ji paliko du sunu, Steponą ir Stanislovą, vieną dukterį Zuzaną Šalnienę. Velionė buvo palaidota gruodžio 12-tą dieną, 2:30 valandą po-pietų Vilties kapinėse. Laidotuvių visus reikalus aprupino D. A. Zaletskas, iš So. Boston, Mass.

Kalėdų Vakarėlis

Šv. Kazimiero parapijos mokyklos mokiniai pardavinėja bilietus su visu smarkumu, nes įvyks metinis Kalėdų vakarėlis, gruodžio 26-tą dieną, 7:30 valandą vakare. Seserys Kazimierėtės, parapijos mokyklos mokytojos, kas met suteikia worcesteriečiams daug malonumo, kada vaikučiai lietuvių kalboje vaidina scenoje. Girdėtis, jog šių metų vakaras pralenks visus kitus, tai nei vienas nepasilikite be bilieto.

APDRAUDA

Ugnies — Gyvybės — Automobilių, etc.

Užsiregistruokite Automobilį Dabar 1935 Metams

Petras Yeshinskas

12-A Vernon Street

Worcester, Mass.

Birutės Dr-jos Metinis Susirinkimas

Birutės Pašalpinės Draugijos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 15-tą, 7-tą val. vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo viršutinėje svetainėje, 12 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Malonėkite visos narės ir nariai dalyvaut šiame susirinkime. Bus renkama valdyba sekantiems metams, ir pradėsime rengtis prie vakarienės, kuri įvyks antrą dieną kovo, 1935 m. Taipgi bus ir kitokių svarbių reikalų apkalbėt.

Atsilankykite ir atsiveskite prirašymui naujų narių, nes laikas priėmimui jaunuolių be įstojimo jau baigiasi. Pasiskubinkit, pakol nevėlu. Taipgi, tie nariai, kurių "Amerikos Lietuvio" prenumeratos pasibaigusios, galės atsinaujint ant metų tik už $1.00 ir gaus Am. Lietuvio sieninį kalendorių priedų.

A. V. Dailyda

Iš Šv. Liudviko Draugijos Susirinkimo

Draugijos susirinkimas įvyko gruodžio 3-čią, 1934 m. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. Adomas Stočkus. Po apkalbėjimo kai kurių draugijai svarbių reikalų prieita prie valdybos rinkimo. Išrinkta šie draugijos nariai:

Pirmininkas — Juozas Glavickas
Vice-Pirm. — Juozas Baravykas
Nut. Rašt. — Jonas Degesiunas
Fin. Rašt.— Liud. Valangevičius
Kasierium — Ignas Pigaga
Kasos Globėjas—Pet. Aikšnoras
Knygų Peržiurėtojai —
Jonas Endzelis ir
Vincas Kupstas
Durų Sargas—Jonas Žuromskas

Draugijos susirinkime buvo priduotas nuo Amerikos Lietuvio Redakcijos laiškas. Laiške buvo pažymėta, kad draugijos nariams iki Naujų Metų yra specialiai sumažinta kaina, ir be to dar kiekvienas naujas ar senas Amerikos Lietuvio skaitytojas gauna gražų Amerikos Lietuvio Sieninį Kalendorių dovanai. Apie 10 draugijos narių užsirašė laikraštį ir ant sekančio draugijos susirinkimo pasižadėjo daugiau užsirašyt.

Sekmadieny, gruodžio 16-tą įvyks Šv. Liudviko dr-jos komiteto susirinkimas kliubo salėje, 12 Vernon gatvės kaip 9:30 ryte. Todel visi valdybos nariai butinai turit dalyvaut, kadangi yra daug svarbių reikalų del apkalbėjimo.

Šv. Liudviko Dr-jos metinis susirinkimas įvyks pirmadieny, sausio 7-tą, 1935 m. Tai bus labai svarbus susirinkimas, nes sena valdyba išduos savo metinį raportą, o naujoji užims savo vietas. Todel visi nariai privalote dalyvaut sekančiame draugijos susirinkime.

Jonas Degesiunas

Iš L. U. K. Metinio Susirinkimo

Gruodžio 10 dieną, nuosavoje svetainėje įvyko Kliubo metinis susirinkimas. Susirinko daug narių. Balsavimai tęsėsi iki 12 val. nakties. Išrinkta veik visi senieji visi darbštieji valdybos nariai. Aišku, kad L. U. Kliubas turėdamas tokią valdybą pasekmingai bujos kaipo viena iš stambiausių lietuvių pašelpinių ir kulturiškų organizacijų.

NAUJOSIOS KLIUBO VALDYBOS SĄSTATAS DEL SEKANČIŲ 1935 METŲ

Pirmininkas —— Jonas Dirvelis
Vice-Pirm. — Jurgis Dzidolikas
Iždininkas — Stasys Purvinskas
Protok. Rašt. — Jonas Emkus
Finan. Rašt. — Pranas Stepšis
Finan. Rašt. Pagelbėtojas —
Juozas Pupka
Kasos Globėjai —
Jonas Endzelis
Juozas Salavėjus
Maršalka — Jonas Čunis.
Direktoriai —
Simas Čivinskas
Jonas Jankauskas
Jonas Simanavičia
Vincas Česna
Adomas Trunca

Šv. Kazimiero Dr-jos Metinis Susirinkimas

Šv. Kazimiero draugijos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 17-tą dieną, 8-tą val. vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje.

Malonėkite visi draugijos nariai dalyvauti šiame susirinkime, kad galėtumem išsirinkt tinkamą valdybą sekantiems 1935 metams. Taipgi turime daug kitų svarbių reikalų aptart del sekančių metų veikimo programo. **A. V. Dailyda**

Vyčių Valdyba Ateinantiems Metams

Gruodžio 9-tą dieną, sekmadienio po-pietų, Lietuvos Vyčių 26-ta kuopa laikė savo susirinkimą, Šv. Kazimiero mokyklos svetainėje. Buvo smulkmeniškai apsvarstyta apie surengimą pokylio sutinkant Naujus Metus. Laike šio susirinkimo buvo išrinkta valdyba sekantiems metams. Nauja valdyba susideda sekančiai: Vincas Kereišis, pirmininkas; Damita Ragaliauskaitė, vice-pirmininkė; Jonas Bačinskas, raštininkas; Feliksas Puzara, finansų raštininkas; Juozas Bačys, iždininkas; Birutė Ališauskiutė ir Ona Bataitė, iždo globėjos; Adomas Taparauskas, maršalka. Kunigas Stanislovas J. Vembre atsilankė į susirinkimą ir suteikė daug naudingų patarimų.

Petronėlės Draugijos Veikimas

Šv. Petronėlės draugija laikė priešmetinį susirinkimą gruodžio 4 dieną. Apsvarsčius visus neužbaigtus reikalus, nutarta surengt kortavimo vakarėlį parapijos naudai. To vakaro surengimui išrinkta komisija iš dešimts narių: A. Roglienė, E. Našukaitienė, P. Parulienė, ponios Kamandulienė, Česnienė, Varaškienė, Jurgelionienė, Keršienė, Kirklauskienė, Ješinskienė ir Kacevičienė.

Buvo išrinkta valdyba sekantiems 1935 metams. Valdybon įeina sekančios: O. Staliulionienė, pirmininkė; N. Sullivan, vice-pirmininkė; O. Bušienė, finansų raštininkė; Ona Keršienė, protokolų raštininkė; M. Anušauskienė, iždininkė; kasos globėjos: ponios Kupstienė ir Cinikienė; O. Žiurinskienė, maršalka; P. Bačinskienė ir P. Raimanienė knygų peržiurėtojos. Su tuomi užsidarė susirinkimas.

O. Staliulionienė

FILENE'S for Gifts

IŠGIRSKITE Raudonai pasipuošusį mišrų chorą, susidedantį iš 60 balsų giedant Kalėdų giesmes šią savaitę iki penktadienio, ir kitą savaitę nuo pirmadienio iki trečiadienio, devynioliktą gruodžio, tarpe 5 ir 5:30 val. ant antro aukšto.

PAMATYKITE naują "Tom Mix" krautuvę del berniukų, ant trečio aukšto Taupymo Krautuvėje.

APLANKYKITE Žaislų Krautuvę, rusyje. Atsiveskite vaikučius pamatyt Santa Claus, ir Joko, juokdarį.

IR PIRKITE DOVANAS ČIA, kur "pažiurėjimas" nepriverčia pirkti".

Pirmutinė Lietuviška Užeiga

Kur galima gaut visokių skanių gėrymų, ir dargi importuoto iš Lietuvos krupniko. Kur eisite, ten eisite, bet tik nepamirškit ZAVORSKIO IR PIGAGOS UŽEIGOS.

185 MILLBURY STREET

Worcester, Mass.

PRANEŠIMAS

L. J. Paulauskas, Insurance Agentas perkėlė savo ofisą į Lietuvių Ukėsų Kliubo namą po 12 Vernon gatvės, tik pirmos durys nuo senojo ofiso.

Gerbiamieji, kurie registruosite automobilių nuo 1-mos Sausio (Jan.), malonėkite priduoti aplikaciją ankščiau, kad gautumet į laiką numerius. Ypatingai visi tie, kurių karai seni, nes paskiau turėsite keblumų.

L. J. PAULAUSKAS

12 Vernon St. — Worcester, Mass.

LIETUVOS VYTIS

NEPAPRASTA NAUJIENA!

Visa Lietuva su jos Pavergtais Kraštais bus rodoma Gyvuose ir Kalbamuose Paveiksluose

Rengia Juozas Januškevičius, Jr. bendradarbiaujant "Amerikos Lietuviui", įvyks

SEKMADIENY, 16 GRUODŽIO, KAIP 3 PO-PIET

— ir —

PIRMADIENY, 17 GRUODŽIO, KAIP 7:30 VAK.

Didžioje

LIET. UK. KLIUBO SALĖJE, 12 VERNON G-VĖS

Worcester, Mass.

Čia atsilankę pamatysit, ką jums parodys Juozas Januškevičius savo naujovinėse gyvose ir kalbamose filmose ką-tik iš Lietuvos pargabentose. Jis rašo "Amerikos Lietuvio" redakcijon,

Kokius Paveikslus Rodys Virš Pažymėtose Dienose:

Dariaus ir Girėno Metinė Šventė Kaune ir Jų Kunus pašarvotus karstose.
Lietuvos Juros Dienos Šventė Klaipėdoj.
Lietuvos Resp. Prezidento Smetonos Juros Dienos Kalba.
Amer. Lietuvių B-vė "Drobė" Audimo Darbus.
Lietuvos Ukininkų Gyvenimą.
Lietuvos Žvėjų Gyvenimą Nidoj.
Lietuvos Kurortą Palangoj.
Lietuvos Kariuomenė, Kariuomenės kautynės ir manevrus, Kariuomenės Stovyklas, Kareivių gyvenimą, Did. Kun. Gedimino pėst. pulką, Kariuomenės atletus.
Lietuvos Sklandymo Mokykla Nidoj.
Šunskų Tautininkų Gegužines, šokius, žaidima ir jaunimą, dalyvaujant Užsienio Reikalų Ministeriui p. Lozoraičiui.
Lietuvos Miestus, Kaimus ir Šventes.
Rugiapiutę ir Kulimą Rugių.

VISĄ LENKŲ PAVERGTĄ LIETUVOS KRAŠTĄ

Švenčionius Lietuvos Sostinę Vilnių, Marcinkonius, Gardiną, Suvalkus ir Seinus.

Ir šimtus kitų gražių ir įdomių vaizdų iš Laisvos ir pavergtos Lietuvos.

Paveikslai visi nauji - ypatingai aiškus ir kiekvieną dieną su skirtingom pamainom

Tikietus galit iš anksto įsigyt "Amerikos Lietuvio" knygyne, 14 Vernon gatvės

ĮŽANGA SUAUGUSIEMS 35c - VAIKAMS 15c